

For Hjemeet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

2den Mærg.

1871.

5te Hefte.

Den lykkelige Middag.

(Efter det Engelske.)

Det var Iulemorgen; Vinteren var kommen med December Maa-
ned, og Jorden havde i hele denne
Tid været bedækket med Sne.

Solen stod denne Morgen op paa
en skyfri Himmel og lovede en rig-
tig smuk Dag. Fra alle Sider hør-
te man Klokkernes muntre Klang;
Luften ligesom gennemstrømmedes
af vellydende Toner, der vakte en
beslegtet Toneklang i Hjerterne.
De af Frosten haarde Veie funk-
lede med samme Glæde som
Marken. Gjennem Himmelrum-
met strøge store Flokke af vilde
Fugle, der søgte en Bælt uden Is-
dække, medens de ved Vinterens
Barfshed tamme Spurve flokkede sig
i Haaberne og ligesom syntes at paa-
falde Menneskets Medlidenhed.

Lidt efter lod atter Klokkering-
ningen fra Kirkeetaarnene, og ud af
Landsbyens Gude kom en Mængde
Mennesker, indhyllede i Kapper og
med varme Sandsker, Muffer og
Peltsværk paa.

Unge og Gamle ilede forbi hver-

andre, hilfede glade sine Venner,
vnsfede hverandre gjensidigt en glæ-
delig Sul og takkede for det gamle
Aar. Nu lode Klokkernes Toner
med forstærket Klang; men snart
tog denne af, og endelig hørte den
gauske op, da de Troende vare sam-
lede i Guds Hus.

3 to Kirker i Lincolnshire var der
to Mænd, der kun tænkte paa hin-
anden, idet enhver af dem vidste,
at den anden var hans dødelige
Fiende, og enhver af dem betragte-
de den anden som det ondskabsful-
deste, hevnjerrigste Væsen. Disse
to Mænd boede ikke i samme By;
den første boede i Sognet Wainfleet,
den anden i Boston. Den sidste
var ødelagt; han i Wainfleet havde
ødelagt ham. Bostonmanden havde
fordum været rig og lykkelig og
havde som saa Mange før ham
kunnet sige: "Jeg har Intet at
frygte". Men hans Stilling var
som ved et Trylleri bleven forandret:
Manden i Wainfleet havde ødelagt,
knust ham efter en lang, frygtelig

Kamp. Hans Arnes Fred var bleven forstyrret, hans gode Navn og Rygte var blevet skjændet og besudlet; hans Venner, hans fordum trofaste Venner havde flyet ham; de betragtede ham som en lav, en skjændig Gjælder.

Denne Mand stod i Kirken og hørte Skriftens Ord: "Du almægtige Gud, som har villet, at din inderlig elskede Søn skulde blive Menneske og fødes af den hellige Jomfru, giv os den Naade at blive gjenfødte ved din Hellig Mand, ved vor Herre Jesum Kristum, som lever og regierer med Dig." De Tilstedeværende svarede Amen! Amen! og denne Mand mumlede ogsaa Ordet Amen! Men det var kun hans Læber, der sagde det, det gav ikke Gjenlyd i hans Hjerte; thi dette var opfyldt af Følelsen af de grusomste Krænkelser og af den mest brændende Bredes Bitterhed.

Til hvilken Side han end vendte Blikket, saa han kun Ansigter, der udtrykte den blideste Fromhed, og just de, som havde dette fromme Ydre, havde vist ham en ubønhørlig Haardhed; de havde lukket Øret for hans ivrigste Paastande, de havde forenet sig med hans Fiender for at vanære ham og føre ham i Ullykke. Mange Mars pletfri Hæderlighed havde ikke kunnet skjærme ham mod hans Modstanderes Sneidighed og Løgne.

Disse Tanker forgiftede hans Hjerte. Han saa dem, som leende havde siddet ved hans Arne, som havde taget Plads ved hans Bord, som havde haft hans inderligste Fortrolighed. Nogle af hans fordums Venner indtog nu hans gamle Familiebænk. Han selv sad paa en

affides Plads, halvt skjult af en af Kirkens Piller. Sjæmme henslygnede hans stakkels Kone, og ved Siden af ham sad hans Datter, som græd stille. Billeder fra en hel anden Tid omleirede ham, og da han hørte Lovsangen lyde, der taler til Menneskene om den gode Willie og den Fred, som de skulle finde i denne Verden, mindedes han, hvor lidet han havde fundet Fred og god Willie. Præsten begyndte sin Tale med de Ord: "Fæder nærmede sig Herren og sagde til ham: Skal jeg tilgive min Broder syv Gange, naar han syv Gange har feilet imod mig?—Nei, ikke syv Gange, svarer Kristus, men syv Gange halvfjerfindstytte Gange". Ved disse Ord græd den unge Pige heftigere og tilkastede sin Fader et hjærligt Blik, som for at opfordre ham til at høre dette Ord. Men der var kun et koldt og haardt Udtryk i Longmores Ansigt, og han sagde til sig selv: "Jeg har ingen Broder, her er ikke nogen Broder herved, jeg kender ingen". Smidlertid mindede Præsten Menigheden om den nye guddommelige Tidsregning, som havde taget sin Begyndelse med den første Suledag; han fremhævede, hvorledes fra denne Dag de blodige Tanker maatte vige, hvorledes den Lov, der fordrede Die for Die og Tand for Tand, nu var bleven afløst af en Kjærlighedens Lov; hvorledes Kjærlighedens Sang, der forklyndte de gode Mennesker Fred paa Jorden, var bleven et sandt Løfte, virkeliggjort ved Guds Søn; hvorledes et Aandepust fra Himmelen havde udbredt Fred og Mildhed, Aand og Kundskab over Jorden, en Aand, der ikke feirer ved Blod, men ved

Sjælsstorhed, ikke ved den vaa Magt, men ved Undertrykkelsen af de slette Videnskaber; saaledes at Menneskene, alt som Tidens Fylde kommer, maa blive mere og mere stiftede til at vandre herfra.

"Stuffende Indbildning!" sagde Longmore til sig selv, idet han ryftede paa Hovedet. "Hvor ere nu Bewiserne derfor efter atten Aarhundreders Forløb? Jeg ved, hvad jeg har seet, o, I Løgnere!" — Men hans Datter vakte paany hans Opmærksomhed, idet hun lagde sin Haand paa hans Arm. Præsten fortalte Kristi Liv. Han talte om hvorledes hans Venner, efter alle hans gode Gjerninger, hans i idel Kjærlighed førte Liv, havde forladt ham i den skjæbnesvangre Time, og hvorledes hans Fiender havde haanet ham og ført ham til Døden, og at Jesus løfede Vinene mod Himlen og udraabte: "Fader, tilgiv dem; thi de vide ikke, hvad de gjøre".

"O! de vidste det godt", mumlede Longmore i sin Fortvivlelse, "de maatte vide det, de Døde ere til alle Tider de samme; tilgive dem! Nei; jeg kan det ikke, Kristus kunde det, han var et guddommeligt Væsen; men jeg, det er umuligt, jeg er kun en stakkels svag, sønderkniust Dem".

Hans Datters Taarer vandt stærkere, og hun skulde sit Ansigt i sit Lommestørklæde. Det var, som om hun mærkede den Hevnens Aand, der bevægede hendes Faders Sjæl.

Hvorledes vare de Betragtninger, som Manden i Wainfleet anstillede i dette Dieblis, denne Advokat, som snildt havde ført sin Klients Sag, som troede saaledes med Nette at

have nedstjrtet Longmore fra hans høie Stilling til Skændsel og Elendighed? Det foregaaende Aar, paa samme Dag, havde han nydt sin Triumf, han havde takket Gud, at han ikke lignede Longmore, at han ikke var som han, en Usling, og at han ikke som han var bleven fattig og elendig. Men nu var Broadhurst ikke mere den samme, han var ydmygget og neslaet; thi han havde gjort en rædsom Opdagelse. Han vidste nu, at han havde ødelagt, nedværdiget en Mand med et ærligt og ædelmodigt Hjerte for at hebe en uhæderlig Person op paa hans Plads. Han sad i Kirken og græd, idet han lyttede til Evangeliets Ord: "Gjør ikke mod Andredet, som du ikke vilde have, at man gjorde mod dig selv;" og han sagde til sig selv: "Herre, tilgiv mig min brødefulde Wildfarelse, giv mig Kraft og Tid til at gjøre det Onde godt igjen, som jeg har begaaet; vend hans Hjerte imod mig, som jeg har krænket, og lad ham tilgive mig; Du har jo Magt til Alt". Saaledes talte han, og et fromt Udbrud forenede sig med hans Fortrydelse og hans Driste om at være god og retfærdig.

Hvad var der da foregaaet imellem disse to Mænd? Nogle Aar tidligere var Longmore en rig Uldhandler i Boston og førte et lykkeligt Liv. Overalt stod han i gode Forbindelser og var saa vel anseet baade med Hensyn til Formue og Retfærdighed, at han havde en stor Indflydelse paa hele Provindsens Handelsforetagender. Det var en aaben, tillidsfuld og venligsindet Mand; han havde friskindede politiske Ansuelser, og ogsaa i den-

ne Retning havde hans Meninger og Udtalelser Betydning for Alle. Han havde en blid og elskværdig Kone og en fortryllende Datter. Hans Bord var rigt besat, han holdt af at samle sine Venner omkring sig; og han havde dengang mange Venner.

Naar han reiste igjennem Egnen for at gjøre sine Indsjob af Uld, var hans Reise en forsat Række af Fester og Nydelser. Alle de, som havde faaet Efterretning om hans Ankomst, samlede sig for at modtage ham paa det Venligste, og han begyndte atter igjen hvert Aar denne muntre Udflugt.

Da han var bleven fem og sjueretive Aar gammel, spjæde der sig ganske uventet en ny Lykke til alt det Meget, han allerede var i Besiddelse af. En Mand, der ikke var hans Slægtning, men som han tilfældigvis havde gjort Bekjendtskab med, testamenterede ham en stor Landeieendom i Northamptonshire. Longmore overfod Bestyrelsen af sine Sager til en tro Medhjælper og drog til sit Gods, hvor et yndigt Hus havede sig midt i en smuk Park.

Men hvilken Forandring tre Aar senere! Tre Aar efter fremstod en Slagter fra Gainsborough, som paaastod at være den sande Arving til Eiendommen i Northamptonshire. En Dag fik Longmore et Brev fra en Advokat i Wainfleet, hvori han opfordredes til at overgive denne Eiendom til den, som den lovligt tilhørte, Hr. Willmer, en Slægtning af Hr. Johan Churton, efter hvem Longmore havde arvet den.

Kjøbmanden læste med Harmedette Brev, og sikker paa sin gode

Ret svarede han Advokaten, at han ikke vilde indlade sig videre med ham. Nu begyndte en vidtløftig Rets sag, hvis Enkeltheder vi ikke ville fortælle. Longmore var sikker paa Udsaldet; thi han var jo almindeligt agtet, og ingen af hans Venner tvivlede noget Dieblisk om hans fuldstændige Hæderlighed, hvormod hans Modstander just ikke havde det bedste Rygte.

Man kan derfor tænke sig Longmores Forbauselse, da den virkkelige Advokat Broadhurst fra Wainfleet erklærede, at Longmore havde benyttet sig af en Landsvækkelse hos Hr. Churton for at faa ham til at oprette et Testament til hans Gunst. Man kan fatte hans Sindsbævegelse, da Churtons Husbestyrer, som Longmore havde sat i en uafhængig Stilling ved efter egen Tilskyndelse at fordoble den aarlige Løn, hun havde faaet af sin Herre, erklærede, at Testator havde været i en utilregnelig Tilstand; at Longmore havde sørget for at fjerne alle den Døendes Slægtninge, og at den stakkels Hr. Churton ikke havde kunnet underskrive det Papir, som indeholdt hans sidste Villie, uden efter gjentagne Gange at have nydt Brændevin.

Broadhurst havde anlagt sin Mine saaledes, at Longmore pludselig søgte hele Grunden vakle under sig.

Advokaten bestrev med saa rørende Ord den Uret, der var begaaet mod Churtons lovlige Arving, og Husbestyrerens Vidnesbyrd var saa slaaende, at Domstolene uden Betænkning gave Klageren Ret.

Longmore var først aldeles tilintetgjort. Men snart brød hans Karakteres Hæftighed, som hele hans Liv

igjennem havde ytret sig ved ædelmodige Følelser, ud i en voldsom Storm. Han fastede sig ind i Kampen med en Voldsomhed, som forferdede hans Familie og hans Venner og gav hans snilde Modstandere en ny Fordel. Sagen optoges paa ny; de bedste Jurister bleve vundne for uhyre Priser, og i nogen Tid vaskede den offentlige Mening imellem de to Parter; men snart mærkede Longmore med et Slags stum Fortvivlelse, at hans Fiender atter vandt Fordelse over ham, at hans Forkjempere bleve skjellige, og at han havde tilsat sin Formue ved denne redsomme Proces. Han saa sig snart forladt, stødt bort som en Mand, der var overbevist om at have begaaet en vanærende Handling; og selv de, som hidtil havde holdt paa ham, beskyldte ham nu for at have stuffet dem ved Hylleri. Hans Formue var tabt, og saasnart som man sølte sig overbevist om hans Ruin, styrkede hans Kreditorer uden Barmhertighed ind over ham.

Hvilken Suledag fulgte nu paa denne Katastrofe! Ifledetfor den glimrende og muntre Fæst, hvorved saa mange Venner pleiede at være forenede omkring ham, saa Longmore kun de sorgelige Mure af det usle Hus han beboede i sin Fødeby. Han havde kun et Tjenestehende, og han satte sig sorgmodig tilbords med sin Datter og sin Kone. Hvor vare de talrige Venner blevne af? Han bevarede dette Spørgsmaal med Forbandelse, hans Kone med en frygtsom Skjelven og hans Datter med tause Taarer.

Smidlertid forsøgte Longmore, or at værgе sig mod Armod, i det

Mindste tildels atter at begynde sin forrige Handelsvirksomhed. Fra hans tidligere lykkelige Tid var der en Eneſte, som var forbleven ham trofast hengiven, et eneste Bæsen, som vedblev at betragte ham som en retsſtaffen Mand og beklage ham for hans ufortjente Ulykke. Det var hans Søster, Fru Banſford, som boede en Milſvei fra ham. Hun laante ham en liden Kapital, med hvilken han begyndte nye Handelsforetagender; dog Alt var vanſſeligt; thi han maatte kjæmpe med den offentlige Menings Fordomme, og hele hans aandelige Tilſtand var forandret. Ligeſaa tillidsfuld og venligſindet han hidtil havde været, ligeſaa mørke vare nu hans Tanker; han troede hverken paa Dyden eller paa Menneſtens Œrlighed. Han betragtede dem Alle kun som Kjeltringer og Skurke. Han brød ſig kun lidt om, hvorledes han levede imellem dem; han betragtede Livet kun ſom en trettende Byrde. Men Forſynet beredte ham dog en bedre Skjebne. Da Longmore erfarede den ſidſte Dom, der var udtalt imod ham, havde han i al Haſt med ſin Kone forladt den Eiendom, ſom man havde fratøvet ham; han var alſfor ſtolt til at vente paa, at Broadhurſts Aſſendinge ſkulde jage ham bort derfra. Men hans Datter forblev der endnu en kort Tid for at ſamle forſkjellige Gjenſtande ſammen. Hun var juſt bleven ſærdig dermed, da en Bogn ſtandsede udenfor Døren. En ung Mand af et behageligt Ÿdre ſteg af og nærmede ſig erbøddigt den unge Pige, idet han bad hende undſkyldte det Hverv, ſom han ſkulde udføre.

“De er Hr. Broadhurſts Guld-

mægtig", sagde den unge Pige, idet hun med Forundring iagttog det unge Menneskes belevne Manerer og smukke Holdning.

"Jeg er hans Søn", svarede han buffende.

"Det gjør mig ondt", tog hun atter Ordet, "jeg vilde vuste, at det var en mere hæderlig Pligt, De havde at opfylde".

"Frøken", sagde den unge Mand med en blid og alvorlig Stemme, "jeg fatter alt det Pinlige, der maa være for Dem i denne Sag, og jeg beklager Udsaldet".

Marie svarede med Taarer i Øinene, at Gud en Dag vilde dømme retfærdigere.

"Det er naturligt, at De tænker saaledes", sagde den unge Mand med Bevægelse.

"Sa naturligt; thi jeg har fra min Barndom af kjendt Enkelthederne af hele denne Sag. Hvorfor er det da saa urimeligt, at min Fader skulde blive en Mandts Arving, hvis Formue og Liv han har reddet?"

"Formue og Liv!" raabte Broadhurst. "Hvorledes da? Denne Sag er ikke bleven omtalt i Processen".

"Det er den; men man har leet deraf. Hvis De vil lære Sandheden at kjende, saa hør, jeg skal fortælle Dem den. Min Fader var i sin Ungdom en Dag i Calais og bemærkede der en Engländer, som var omgivet af en Flok Mennesker, med hvilke han sloges tappert. Min Fader styrkede med sin sedvanlige Svrigthed hen til sin Landsmand og opfordrede forgjæves hans Modstandere til at trække sig tilbage. Han og den Ubeskjendte stillede sig med Ryggen mod en Mur og knyttede

Hænderne som Vogere. Deres uforfærdede Holdning skræmmede Angriberne, og efter nogle Diebliffes Kamp vilde just min Fader tillige med den Anden trække sig ud af denne som Scierherrer, da en Patronille anholdt dem og førte dem for Dvirgheden. Efterat de der havde forklaret, hvorledes Alt var gaaet til, bleve de tiltrods for sin gode Ret og sine Indsigelser dømt til at indespærres en Maaned i et Fængsel, der laa i nogen Afstand fra Byen. Det var henad Aften, at de satte sig i Bevægelse, førte af to Politifoldater. De havde kun gjort nogle Skridt, da de bemærkede, at deres Ledsagere ikke forstode et Ord Engelsk. Den unge Mand, hvis Forsvar min Fader havde taget, var Hr. Churton. Han beklagede denne Hændelse og sagde, at han vilde blive ødelagt; thi han havde netop i dette Diebliff en alvorlig Sag for i England, som han utvivlsomt vilde tabe, naar han ikke selv kunde give Møde. Min uforfærdede Fader foreslog ham nu, at de skulde forsøge at undfly, og de bleve enige om at bringe denne Plan i Udførelse. Paa et affides Sted styrkede min Fader og Hr. Churton sig pludselig over Politifoldaterne og sloge dem til Jorden; derpaa toge de deres Karabiner, kastede dem i en Dam og løb, alt hvad de kunde, til Kysten. Det var Nat, da de kom til Strandbredden; men de hørte Lyden af Marer; de udstødte et Skrig, og man svarede dem paa Engelsk. Der var en Fisserbaad i Nærheden, hvis Hjælp de paakaldte; men Søfolkene sagde, at de ikke kunde føre sin Baad til Land, men at de maatte svømme ud til den. Min

Fader var en dygtig Svømmer, han fik Hr. Churton til at kaste sig i Vandet med ham. Men han saa snart, at hans Kamerat ikke kunde holde sig oppe længe; han greb ham i Frakketraven og slæbte ham med sig hen mod Baaden, som optog begge de Udmattede og førte dem til Dover. Hr. Churton kom tidsnok til at forsvare sin Sag; han vandt den, og fra denne Dag af var han min Faders trofaste Ven.

"Min Herre", svæde Frøken Longmore til, "alle de, som have kjendt Hr. Churton, vide, at det var en af Naturen frygtløs og sørgmodig Mand, men hvis Mandsevner vare fuldstændigt i Orden. Han giftede sig ikke og erklærede altid, at han, i Tilfælde af at han døde før min Fader, vilde efterlade denne den Formue, som han skulde hans Bifstand. Man har hverken bragt Bold eller List imod ham, og hvis man vilde have et Bevis for den Hengivenhed, han bestandig nærede for min Fader, vilde man kunne finde det i de talrige Breve, han har skrevet til ham, og som jeg har bevaret".

"Hvorfor!" udbrød den unge Broadhurst ivrigt, "hvorfor har man da ikke gjort Brug af disse Breve?"

"Jeg har jo sagt Dem, min Herre", svarede Marie, "at min Faders Advokat omtalte denne Historie; men hans Modstander forstod at gjøre den latterlig som en følelsesfuld Roman, saa at min Fader ikke mere vilde tillade, at man talte derom".

"Men Brevene, Frøken, Brevene vilde uden Tvivl have bevist Sandheden af denne Historie".

"Jeg tror det; men min Fader var i en saa oprørt Sindstemning, at han slet ikke vidste, hvad han gjorde".

"Hvor gjerne jeg vilde se disse Breve! Jeg frygter for, at min Fader har begaaet en beklagelig Vildfarelse; vil De tillade mig at vise ham dem; jeg lover at indestaa for dem".

Marie tænkte et Dieblit efter, derpaa sagde hun: "Ja, De maa". Hun gik bort og overlod Huset til Advokaten og hans Agenter. Men hun fjernede sig i en Sindstemning, som hun ikke havde troet mulig. Hun følte uvilkaarlig et Haab fødes hos sig, hvis Oprindelse hun selv ikke forstod, men hvis Udvikling hun dog ikke kunde hindre.

Da den unge Broadhurst fortalte sin Fader, hvad Marie havde sagt ham, gav den gamle Nælskerde sig til at le og jagde: "Det er i Sandhed en meget romantisk Historie. Den unge Pige er smuk, tag Dig i Agt, Tom, at Du ikke forelsker Dig i hende, nu da hun Engenting har". Men nogle Uger senere fik Tom sin Fader til at se Frøken Longmore og læse de Breve, hun havde gjemt.

Fra denne Dag foregik en fuldstændig Omvæltning i Broadhursts Tankegang. Han indsaa, at han havde begaaet en affhyelig Feiltagelse, at han havde krenket og ødelagt en Mand, som forsjente en helt anden Skjæbne. Han begav sig til Churtons Husbestyreriske, hvis Udsagn havde været saa ubeldsøngert for Longmore; han formanede hende til at sige Sandheden og gjorde hende saadanne Forestillinger, at hun skjelvede paa alle Lemmer; men hun holdt fast ved sin første Erklæring!

Snart hørte man, at hun havde ægtet Fyllmer, den nye Eier af Longmores Gods. Denne Mand var en raa Person; hans Forbindelse med hende var den første opklarende Straale i det Mørke, den skjæbnevangre Proces havde været indhyllet i. Det var da let at forklare Grundene til denne Kvindes Udsagn.

Omtrent et Aar efter blev hun syg som Følge af den flette Behandling, som hendes Mand lod hende lide, og af sin Samvittigheds Bebreidelse. Et Sendebud kom fra hende til Broadhurst og opfordrede ham til snarest muligt at komme til hende, og da gjorde hun i Nærværelse af en Præst og en Nabo en Tilstaaelse af det Bedrageri, hun havde gjort sig skyldig i.

Broadhurst besluttede at anvende Alt, hvad der stod i hans Magt, for saa vidt som muligt at gjøre det godt igjen, hvad han havde forbrudt. Han ilede med at erkære, at efter de nye Oplysninger, han havde faaet, fremstillede den Sag, som han havde behandlet med saa megen Iver, sig for ham i et helt andet Lys. Han henvendte denne Tilstaaelse til Longmore og bønfuldt ham om Tilgivelse, idet han lovede ham at gjøre Alt, for at han igjen kunde blive indsat i sin Ret.

"Den Usling", raabte Longmore; "han har vundet Alt, hvad han kunde, idet han berøvede mig min Eiendom; nu vil han tjene nye Salarer ved atter at skaffe mig den tilbage".

Sans Had mod Advokaten tiltog kun, da Husbestyreressen havde gjort sin Tilstaaelse. Broadhurst var den Første, der meddelte Longmore den, idet han sagde ham, at Sagen nu

var fuldstændig opklaret, og bad ham paany at tilgive og forglemme. Longmores Kone og Datter ventede nu at se ham overvinde sin Bitterhed og Skarme, og den unge Pige saa en ny Tilværelse aabne sig for hende, ligesom en frisk, yndig Foraarsmorgen efter en Uveirsnat Longmore følte sig bevæget ved de Efterretninger, han havde modtaget; men ikke saaledes, som man havde ventet det. Han mandede sig selv op af den Nedstemthed og dumpe Fortvibelse, der hidtil havde behersket ham, men ikke for atter at blive rolig og glad. Han blev endnu mere harmfuld og hevgjerrig, og da man lykønskede ham til den Opdagelse, der var gjort, udraabte han: "De Taaber, de Uslinger! Jeg vidste jo nok, at det var et skjændigt Komplot, og skulde de da ikke ogsaa vide det, som kaldte sig mine Venner, som havde kjendt mig i fyrretyve Aar? Kunde de tro, at jeg et eneste Dieblisk vilde blive en Skurk; at jeg var istand til ved List, ved uærlige Midler at faa et saadant Testament bragt istand? Lad Verden følge sin usle Vej, jeg bryder mig ikke om den. Menneffenes Hjerte er tomt som en Tromme; Alt er kun Løgn og Bedrag".

Saaledes tænkte og talte Longmore. To Maanedere vare forløbne siden Husbestyreressens Tilstaaelse, uden at han havde gjort det mindste Skridt for atter at komme i Besiddelse af sine Rettigheder. Han syntes at føle en stolt Tilfredsstillelse i at vise Verden, at han ikke brød sig om Gods og Eiendom, og vi have seet, i hvilken Sindstemning han var i Kirken den hellige Sulemorgen.

Den første Dag i Aaret skulde han spise til Middag hos sin Søster Fru Banford. Hun i det Mindste havde dog ikke forladt ham. "Hun", sagde han, "er en Kvinde, trofast som det rene Staal, som Guds Bys". Han troede, at hele den lave, smedige, lumiske Menneſkeſkegt alt for længe ſiden vilde have været begravet i det røde Havs Bølger, hvis der ikke havde været nogle ſaadanne Vejenere ſom denne Kone. Efter Frokoſten ſteg Longmore i en Bogu for at begive ſig til Gaarden Blant. Han anede ikke, at Broadhurſt i ſamme Dieblit ſteg i ſin Bogu og begav ſig den ſamme Wei. Hvis han havde vidſt det, vilde han have indeluttet ſig i ſin Boflig og tænkt, at Verden ſkulde til at forgaa, efterſom hans Søſter ogſaa kunde bedrage ham. Broadhurſt havde mere end et Niemed med at begive ſig til Fru Banford paa denne Dag. Hans Søn var, ved at ſe Froken Longmore, bleven greben af hendes uſkyldige, rene Skjønhed, og hun havde paa ſin Side lært at ſtatte det unge Menneſkes naturlige Begavelse, Hjertensgødhed og Aand. Fru Banford var hurtig bleven indviet i denne begyndende Kjerlighed og havde med ſtor Interesſe fulgt dens Udvikling. Denne Sag maatte hos hende bringes til et lykkeligt Udfald ligesom den Sag, der havde plaget og pint hendes Broder ſaa meget. Det var derfor, at hun paa den første Dag i Aaret havde indbudt den ubøielige Kjøbmand og den gamle Lovfyndige. Det var en driſtig Plan, ſom forſærdede Marie, den unge Broadhurſt og Fru Longmore; men Fru Banford var en

Dame af beſtemt Karakter; hun havde beſluttet, at denne Prove ſkulde finde Sted. Hun havde været Enke i nogle Aar, og mere end en Gang havde hun ſaaet fordelagtige Tilbud; men hun havde altid ſvaret, at hun var bunden til ſin kjære Edvard, ſom var dragen paa en Reife, hvorhen hun ſnart vilde følge ham. Fru Banford beſtyrede ſin Eiendom meget godt. Oppe paa en Høi ſaa man et vel vedligeholdt Hus, omgivet af en ſmuk Have; det var hendes. Hun førte et uafhængigt Liv, opgav ugjerne de Beſtemmelſer, hun engang havde taget, og denne Gang havde hun beſtemt at benytte hele den Magt, hun havde over ſin Broder.

Longmore kom over den ſtore Slette, ſom udbreder ſig mellem Boſton og Blantferm; Himlen var ren, Luften klar, hele Egnen beſkædt med et hvidt Dække; hiſt og her dukkede nogle Klætter Fjeldtræer iveret og enkelte Weirmøller. Senimod Kloſten ſire ankom han til ſin Søſters Hus; det begyndte allerede at blive mørkt, det var blevet noget koldere, og der faldt lette Sneflokke. Fru Banford havde ſerit beſtemt ſin Middag til Kloſten ſer; men hun havde bedet ſin Broder om at komme tidligere for at tale med hende. Da han traadte ind i Dagligſtuen, fandt han ſin Søſter der, og de omfavnede hinanden kjerligt.

Da han havde taget ſin Kapper af, aabnede Fru Banford Døren til Salen og bad ham gaa ſerſt ind; men neppe var han kommen over Dørtærſſelen, før han veg tilbage med et Udtryk af Rædſel, og raabende: "Det er Djævelen!" ſtrykte han ud i Forværelſet, hvor han

havde lagt sin Hat. Fru Banford forsøgte at standse ham; men han greb hende i begge Armene og sagde med Brede til hende: "Du, min Søster, ogsaa Du!"

"Jeg beder Dig", udbrod hun, "vær dog rolig, vær Mand og Kristen; jeg kan sige Dig Noget, som vil forklare Dig Alt".

I det Samme kom Marie løbende fra et andet Værelse og raabte med skjælvende Stemme: "O, min Fader! min Fader!"

Men Longmore havde allerede taget sin Hat og sit Overtøi paa og var raserde styrtet ud af Huset.

Marie faldt grædende ned paa Gulvet, næsten uden Sands og Samling; Fru Banford saa ham fjerne sig og sagde: "Hvilken rædsom Mand; men jeg skal bringe ham til Fornuft!"

Den unge Broadhurst nærmede sig til Marie og hvistede hende Ord i Øret, der dog syntes at forøge hendes Sorgs Føstighed. Faderen sagde til Fru Banford: "Send Bud efter Deres Broder! Jeg vil ingen Forstyrrelse bringe: jeg gaar hen i Gæstgivergaarden". Med disse Ord gik han.

Hvilket Middagsmaaltid i det nye Aar! Hvilket sorgeligt Forsøg! Fru Banford sendte ikke Bud efter sin Broder; hun vidste, at hun ligesaa gjerne havde kunnet sende Bud efter Lincoln Klokketaarn; hun søgte kun at trøste Marie, idet hun forsikrede hende om, at Alt nok skulde blive godt.

Smidlertid var Longmore islet til Stalden, havde faaet forspændt sin Hest og slygtede nu i al Hast. Det var stærkt Snefog; skarpt Østenvind skar ham i Ansigtet; Matten var

mørk, og hverken Mand eller Hest kunde skjelne Veien. Da Longmore, efter i nogle Dieblitte at have gjort sig al mulig Umage for at styre Hesten, indsaa, at han ikke kunde tilbagelægge den Vej, han havde foretaget sig, overlod han Dyret til dets eget Instinkt, og det førte ham til Landsbyens Gæstgivergaard.

"Sørg for min Hest", sagde han, idet han gik hen mod et Værelse.

"Undskyld", sagde Gæstgiveren, "men dette Værelse er besat".

"Nu vel, giv mig saa dette", svarede Longmore og aabnede Døren til et andet.

"Der er ingen Varme i dette Værelse, min Herre".

"Saa læg i Kaffelovnen!" raabte han med mørk Mine. Han kastede sig paa en Sofa i sine helt tilsnæede Klæder. Gæstgiverens Kone skyndte sig med at bringe Lys og forsøgte, men forgæves, at faa Ild i Kullene i den fugtige Øvn. Longmore blev utaalmodig og bad hende gaa sin Vej og lade ham være alene. Hun gik bort ganske forstrækket over at se ham i en saadan Forbitrelse. Han blev siddende i Sofaen i et fortviblet Lune; Værelset var koldt og helt fyldt med Røg. Medens hans Blik bedrovet gled omkring, tiltrak nogle Ord sig hans Opmærksomhed; det Værelse, han var i, var kun stilt fra det ved Siden af ved en tynd Væg. Der var en Fremmed derinde, som talte med Værten, og man kunde tydelig høre deres Samtale. Longmore hørte sit Navn nævne en Gang, derpaa nok en Gang, og han lyttede.

"Det synes da, sagde Værten, at han atter vil kunne tage sin Eien- dom i Besiddelse; den gamle Kone

har løiet, efter hvad man siger. Men naar hun engang er bleven fjøbt, kan hun jo blive det endnu engang, og Longmore er en slu Kar!.

"Ti!" sagde en anden Stemme, og Longmore gjenkjendte med en levende Sindsbevægelse Broadhursts Stemme. "Ti, jeg kan ikke tillade Dem at sige et eneste Ord mod Hr. Longmore. Jeg kan bekræfte det, jeg ved, at han har været et Offer for en rædsom Uretfærdighed, for en ond Kvinde's Løgne. Longmore er et rent, et adelt Hjerter; jeg vilde give min høire Haand for at gjøre det godt igjen, han har lidt, og det vil blive godt igjen, hvis der er en retfærdig Gud i Himmelen".

"Er det muligt", udbrød Værten, "er det Deres Mening?"

"Ja", svarede Broadhurst, "jeg vil aldrig føle mig glad, førend alt dette er blevet, slem det burde være".

Bed at høre denne Samtale var Longmore blegnet; det stod pludselig klart for ham, hvor ukristeligt hans usofonlige Had havde været. Han faldt ned paa Sofaen, støttede sit Hoved mod Vædget og forblev nogle Dieblig et Lytte for en rædsom Sindsbevægelse. Derpaa stod han op, traadte ind i det Værelse, hvor Broadhurst var, og idet han rakte ham Haanden, sagde han: "Jeg har hørt din Tilstaelse, De har gjort, og jeg for Dem". Advokaten saa et Dieblig tans paa ham ligesom forstent, derpaa raabte han: "Gud den Almægtige være lovet, Alt er forbi!"

"Ja, Alt er forbi!" svarede Longmore.

"Kom da og spis med mig", vedblev Broadhurst; "hvor meget har jeg ikke at sige Dem".

"Nei", svarede Longmore, "vi kunne ikke blive her; husk paa, i hvilken Tilstand vi have efterladt de Andre hos min Søster; vi maa gaa hen til hende".

"Godt, godt", sagde Broadhurst, og et Dieblig efter traadte de to Fiender venstabeligt ind i Fru Banfords Hus. Marie var hængsunken i den dybeste Smerte; den unge Broadhurst stod hos hende for at trøste hende. Efterat Fru Banford var løbet fra det ene til det andet Sted i en pinlig Stemmning, havde hun tilsidst udmattet kastet sig i en Lænestol, hvor hun sad ubevægelig. En af hendes Naboer traadte ind med sin Kone, og Begge gjættede strax, hvad der var foregaaet. Der herskede den dybeste Tanshed i hele Huset, det var som i et Sørgelhus. Pludselig lod Dørkloffen. Marie udstøder et Rædselskrig, og Fru Banford styrter hen mod Døren i Forværelset. Den gaar op, og Longmore og Broadhurst træde ind, holdende hinanden i Haanden. "Alt er godt", siger Longmore; og han slutter sin Søster i sine Arme, iler hen til sin Datter og trækker hende til sit Bryst; derpaa rækker han hjerteligt den unge Broadhurst Haanden. Aldrig saa man en mere fuldstændig Forsoning. Longmore havde i et Dieblig opgivet sine menneskefiendske Tanker. I Skæden over al denne Lykke glemte man Middagsmaden. Men snart kom den paa Bordet: Kalkunen, Roastbeefen, Wildtet, Plumpuddingen, Tærterne, Kagerne, et pragtfuldt Middagsmaaltid. Fru Banford triumferede, Marie var lykkelig; ogsaa den unge Broadhurst og hans Fader vare lykkelige. Longmore havde aldrig følt

fig saa vel tilmode og glad. I et Dieblig havde han gjenbundet hele sin naturlige Livlighed. Han lo og spogte, som om han var et ungt Menneſke. Enhver kan slutte ſig til Enden paa vor Hiſtorie: Long-

more tog atter ſin Eiendom i Beſiddelse, begyndte ſin Handel igjen, gjenfandt ſine gamle Venner, ſom havde forladt ham, og gav glad og lykkelig ſin Datter til den unge Broadhurſt.

Nils Bibe Stockfleth.

Et Livsbillede fra den norſke Kirke.

(Fortsættelse.)

Da de Officerer, ſom ingen Gra-
men havde, ſkulde affediges, og de
annetterede Batailloner opløſes, ſaa-
 snart der blev ſluttet Fred, maatte
Stockfleth, ſom agtede at forblive i
den militære Stand, ſe at ſaa An-
ledning til at forberede ſig til Offi-
cersexamen. Efter at han en Tid
havde været anſat ved en Bataillon,
ſom garniſonerede i Flensborg, ſå
han endelig Tilladelse til at reiſe til
Militærinſtitutet i Rendsborg for at
læſe til Officersexamen. Kort efter
ſin Ankomſt var han imidlertid ſaa
uheldig at blive angreben af en
voldsom Koldfeber. Efter mer end
et halvt Aars Sygdom kom han ſig
igjen, og til Lykke var nu ogſaa
den nervøſe Hovedpine, ſom han
hidindtil daglig havde lidt af, for-
ſtedſe ſporløſt forsvunden, ſaa han
Dag og Nat kunde læſe og i Sa-
nuar 1810 med bedſte Karakter un-
derkaſte ſig Officersexamen. Da han
beordredes til at gjøre Garniſons-
tjenefte i Rendsborg, lykkedes det
ham ved Informationer at komme
ud af den Gjæld, ſom hans lange

Sygdom havde paa draget ham.
Senere benyttede han ſin ved Gra-
men vundne Ret til at træde ind
blandt Linietropperne med Ancien-
netet fra 1808 og ſå efter indgiben
Anſøgning Tilladelse til at indtræde
i det Regiment, ſom laa tilſelſts.
Som bekiendt havde Danmark da
paa det Nøieſte ſluttet ſig til Na-
poleon. Under Kongens Svoger,
Prinds Frederik af Heſſen, vare
15,000 Mand udvalgte Tropper
ſtodte til den franſke General Da-
vouſt. Det franſke og danſke Ho-
vedkvarter var i September 1813
i Magburg i det Lauenburgſke, og
hid begav derfor Stockfleth ſig og
anſattes til Tjerſte. Da imidler-
tid Napoleon i "Folkeſlaget" ved
Leipzig (16de, 17de og 19de Ok-
tober 1813) laa under for ſine tal-
rige Modſtandere, maatte Davouſt
indeſlutte ſig i Humberg og overla-
de de danſke Tropper til ſin Skjæb-
ne. Diſſe trak ſig da tilbage gjen-
nem Holſten og landede ſig efter en
fejerrig Kamp ved Seheſted (10de
December) Weiſel Rendsborg. I

dette for Danmark hæderlige og for Nordens Fremtid saa betydningsfulde Felttog var det, at Støckfleth deltog. Da Norge ved Kiølsfreden i Januar 1814 var bleven affaaet til Sverige, tog han som Ridder af Dannebrog og Kaptein Afsted fra dansk Tjeneste. Der var aabnet ham Udsigt til at indtræde i General-Adjutantstaben; men "Norge havde kaldet sine Sønner til Baaben", og Støckfleth ilede hjem. Ved Hjælp af en Baadskipper fra Svelvig kom han i August 1814 trods de fiendtlige Krydsere over til Norge, men for snart at høre, 'at en lykkelig Overtøstkomst havde forenet Europas to nordligste Folk under en fælles Konge". Støckfleth, der ikke vilde gjøre Fordring paa at beholde den ham af en nu udenlandsk Magt meddelte Kapteins-Karakter, søgte og erholdt Ansættelse i den norske Arme først som Sekond- og siden som Premierløjtnant. Aaret efter sin Ankomst til Norge søgte og erholdt han Tilladelse til at gaa i fremmed Krigstjeneste; men "hvad Menneskene i Almindelighed kalde et Tilfælde", gjorde, at han paa ubestemt Tid udsatte med at gjøre Brug af denne Tilladelse. Et Par Aar gik hen. Den samme Plan stod ham fremdeles for Die, da pludselig hans Tanke fik en ganske anden Retning.

Siden 1818 ansat ved det valderste Musketerkorps havde Støckfleth nemlig lært Sogneprest Christie i Slidre at kjende. Da nu denne skulde have Huslærer til sine mange Børn, overtog Støckfleth denne Post, og under Opholdet i en troende og gudfrygtig Præsts og Præstefamilies Hus "vaagneede hans

gamle Tilboielighed til Theologien med ny Kraft, og denne Gang fulgte han Kaldet". Han indgav Ansøgning om Permission for ved Universitetet at begynde paa det theologiske Studium. "Jeg kom", siger han, "til Kristiania fast besluttet paa, om Gud vilde hjælpe, at tage theologisk Examen og saa at indtræde i den geistlige Stand. Tvende Aar havde jeg bestemt at ville tilbringe ved Universitetet for ret efter Hjertens Lyst at studere den mere og mere kjær blevne Theologi. I alle Egne af Landet vare mange og meget indbringende Sogne kald ledige paa Grund af den daværende Mangel paa Præster og Kandidater. Til nogen vis Egn havde jeg endnu ikke bestemt mig. Det bliver vel nordpaa, du bliver Præst, begyndte det imidlertid at lyde i mit Indre; men dette var ikke saa ganske efter mit Sind. Jeg var ikke ung længere; thi i Januar 1824 fyldte jeg det 37te Aar. Brykksmerter havde jeg haft i de sidste Aar; min høire Arm var kommen af Led, uden at den igjen var bleven kureret, saa at jeg endnu maatte bære den i et Baand, og for Livstid havde Armen mistet sin Styrke. Men naar der nu fremdeles bliver ledige Embeder der nordpaa, og Ingen vil søge didop? Ja, saa faar jeg vel reise, men dette var stedse ledsaget med det hemmelige Duffe ikke at blive sat i denne Nødvendighed. Dog Nord og ifkuns Nord vedblev bestandig at fremstille sig for mine Tanker, og omfjæder ikke et ubestemt Nord, men Polaregnene, og tilsidst Finmarken og Finnerne. Efter endt Gudstjeneste 1ste Juledag 1823 talte jeg med Expeditionssekretæren

i Kirke-Departementet. Uagtet min gjentagne Beslutning aldrig at bringe Finmarken paa Tale var jeg der, før jeg vidste det. "Har De maasse Lykt at reise til Finmarken?" spurgte Sekretæren. Et rask og fornøiet Ja løi fra mine Læber, førend jeg var istand til at holde det tilbage. Det varede imidlertid ikke meget længe, at jeg forblev misfornøiet med dette saa hurtig udtalte Ja, og Frygten for at have givet et overilet Tilfagn forsvandt mere og mere og afløstes nu af Frygten for, at Gud kanske ikke vilde have mig til Finmarken. Efterat jeg Sommeren 1824 havde raadfort mig med en af de theologiske Professore, bestemte jeg mig til allerede i December at tage Examen, da jeg derved over 4 Aar tidligere kunde komme op til Finmarken, som især var blottet for Præster. Men saaledes at maatte forvandle det theologiske Studium til en i Grunden høist uvidenskabelig forecort Examenslæsning var mig mindre end behageligt; jeg var derfor en Tidlang baade før og efter Examen meget nedstemt, og det varede en Tid, forinden Tanken om, at jeg baade kunde og vilde ogsaa efter Examen fortsætte det theologiske Studium, ganske kunde berolige mig".

Da Biskop Sørensen hørte, at Stockfleth agtede at reise til Finmarken, advarede han ham derimod og mindede om, at hans Helbred ikke længer var at stole paa. Biskopens Ord maatte for Stockfleth have den største Vægt, da han havde været hans Forældres Ven og en af hans Ungdoms Belgjører. Han maatte indrømme Sandheden af Biskopens Ord og kunde blot

svare: "Jeg bliver aldrig lykkelig mere, dersom jeg ikke reiser op og forsøger det". Da Biskopen hørte dette, udbrod han: "Nu, Gud bevare mig fra at raade Dem derfra. Reis i Herrens Navn, og hans Betsignelse følge Dem og Deres. Ja, jeg vil med Glæde indvie Dem til Præst for Finerne".—3 December 1824 afsløverede Stockfleth Embedsexamen, hvorpaa han underrettede Sognepræst Christie om sin Beslutning at reise til Finmarken og anholdt om hans Datter Saras Gaard. Efter at have erholdt baade Forældres og Datters Ja meldte han sig som eneste Ansøger til Badsø Kald i Finmarken. Den 21de Marts blev Sara Karoline Koren Christie hans Hustru, og den 20de April ordineredes han i Oslo Kirke til Præst. To Dage efter Ordinationen tiltraadtes Reisen til Finmarken. Norge havde da intet Dampskib, hvorfor Stockfleth og hans Hustru toge Veien over Land til Helsingborg, derfra leiede de en Baad over Sundet og reiste fra Helsingør med Ekstrapost til Kjøbenhavn. Den 14de Mai affeilede de herfra med et Skib, der hørte hjemme i Badsø, og som nu skulde tilbage did. Efter en Maanedes Forløb naaede de Badsø, der henhørte som Annex under Badsø Sognekald. "Byens nogle og 70aarige Kirkesanger modtog ved Strandbredden sin Præst og hød Stockfleth og Kone i Menighedens Navn et trohjertigt og oprigtigt Velkommen. Han spurgte derefter, om det var sandt, hvad Folk sagde, at Præsten havde været Krigsmand, og fortalte derpaa med synligt Velbehag, hvorledes ogsaa han i sine yngre Aar havde som

Krigsmand tjent sin Konge paa Bardehus Fæstning i Egenkab af Artillerist". Fra Barde gik derpaa Reisen videre ind ad Barangerfjord til det 6 Mile længere borte liggende Badsø, hvor Stockfleth derpaa den følgende Søndag holdt sin Tiltrædelsesprædiken og ifølge Fudmagt fra Biskopen selv "indsatte sig".

Det Sognekalb, Stockfleth jaaledes havde overtaget, indesluttede tre Kirkefogn, og da han var eneste Præst i Provstiet, maatte han tillige overtage Bestyrelsen af det andet Præstekalb, som ogsaa indbefattede 3 Sogn. Ostfinmarkens Provsti har en Udstrækning af 300 geografiske Kvadratmile og har nu geistlig Betjening af 6 Præster, og dog maatte Stockfleth udstrekke sin Virksomhed endnu meget videre, langt udenfor Ostfinmarkens Grændser, dels for at betjene de Fjeldsfiner, der til sine Tider droge dybt ind i de russiske, finlandske Lapmarker, dels til de to Fjeldfogn Karassjok og Kantokains i Vestfinmarken. Naar undtages Reiserne mellem Provstiets 6 Kirker, foretog Stockfleth alle de nævnte Reiser paa egen Bekostning.—Der var imidlertid en anden Vanfælskhed, som vel kunde bringe En til modløs at lade Haanden synke, en Vanfælskhed, som kun den kunde tænke paa at overvinde, der af Erfaring vidste, at der altid ligger Seir i Troens Bøsen: "H e r r e, p a a d i t O r d". Stockfleth havde nemlig at være Sjælesørger for Menigheder, der baade med Hensyn til Sprog og Herkomst bestode af tre aldeles forskellige Nationaliteter: Nordmænd, Kvæner og Finner. Hvad Nordmændene angik, da vare disse naturligtvis ligeoverfor Guds

Ords Prædiken i det Væsentlige ikke vanfælskere stillet i Finmarken end i de øvrige Dele af Landet. Langt ugunstigere var derimod Kvænernes Stilling. Disse vare nemlig til forskjellige Tider indvandrede fra Finland og talte det finlandske eller Karelske Sprog, som de Generation efter Generation tro havde bevaret, medens Norsk var og blev dem fremmed. Hvert Aar kom derfor russiske Præster fra Finland og prædikede Kvænsk for dem, og da strømmede Kvænerne til fra alle Kanter. Stockfleth taledede indtrængende Kvænernes Sag og fremholdt stærkt, at Præster og Skolelærere i de blandede Distrikter skulde tilholdes at lære Kvænsk og bruge kvænske Bøger, et Princip, som ogsaa tilsidt trængte igjennem. Men det var dog især Finnerne, Stockfleth viiede sit Livs Kamp, som det var til dem "hans Hu og Længsel forlængst havde staaet". De havde intet Hjemland, der kunde sende dem Prædikanter med Guds Ord i deres eget Tungemaal, og de vare ei som Kvænerne in:flyttede Fremmede, men i egentligste Forstand Landets egne Børn, ja havde boet der, længe før Nordmænd toge Bolig i Norge. Da Stockfleth ankom til Finmarken, var det netop 100 Aar, siden "Finnernes Apostel", Thomas von Westen, virkede blandt dem, han, der engang havde fundet Aguderiet saa almindelig udbredt blandt Finnerne, at der endog var "hele Fjorde, hvor hver eneste Indvaaner osrede, og hvor hvert Hus og hver Samling var afgudist", men som ogsaa sit se en saa velsignet Frugt af sin Virksomhed, at han selv siger: "Hvor senere en omvendt Fin reiste hen,

havde han sædvanlig en Bog i Bar-
men, Gud i Munden og Kristus i
sin Omgjængelse". I disse 100 Aar
var dog ikke det kristelige Liv blevet
ganske udsult. En inderlig For-
hindelse mellem Fortid og Nutid
kan ogsaa i denne Henseende tydelig
paavises. Der var f. Ex. kort efter
Thomas von Westens Tid flere Mis-
sionærer, som arbejdede iblandt Fin-
nerne; i Thronhjems oprettedes et
Seminarium lapponicum; flere Bø-
ger bleve oversatte i Finnernes
Sprog, nemlig Katekismen, en liden
Bønnebog og nogle Psalmer. Men
i Aaret 1774 ophævedes hint Se-
minarium, fordi Finnerne skulde
undervises paa Norsk. Det hele
Missionsvæsen døde efterhaanden
hen, og Stoffsleth fortæller, at ved
hans Ankomst vare hine Bøger saa
godt som ganske forsvundne, og
"Sproget og Tankerne i dem var
desuden saa forvirret og utyde-
ligt, at de endog stundom forkyndte
det Modsatte af, hvad de skulde".
Men hvilken Pris Finnerne satte
paa disse Bøger, kunne vi blandt
Andet se af en Skrivelse fra Provst
Deinboll til det norske Bibelselskab
af 13de August 1821: "Endnu ere
noogle saa Exemplarer tilbage af de
i Aarene 1750—60 trykte Bøger.
Det er en salig Glæde at bemærke,
hvor lykkelige de af Finnerne prise sig,
der eie en saadan Bog, hvorledes de
er bære den paa deres Bryst som
en Helligdom paa alle deres Wan-
dringer; med hvilken Længsel Man-
ge strømme hid, hvor en saadan
Bog gives, for at kunne læse og for-
staa det hellige Ord i deres eget
Modersmaal". Paa denne Maade
var altsaa det engang valte religiøse
Liv blevet bevaret fra ganske at hen-

de. "Bonnens Land var der end
og en Trang til at bede, der ikke
havde ladet sig kvæle, uagtet Folket
lige fra Børneaarene af var blevet
tilholdt og lært ikke at skulle bede
til Gud, ikke at bede sit Faderbør
og ikke at læse sine Troesartikler
paa det Sprog, som Gud havde
lagt paa dets Tunge; men at det
skulde benytte et Sprog, som det
ikke forstod, til at være Mellem-
mand og Tolk mellem sig og Gud".

For levende at stille os for Die
de Forhold, under hvilke Stoffsleth
virkede, ville vi af hans Dagbog
gjengive et og andet i særlig Grad
karakteristisk Afsnit. Thingssamlin-
gerne i Finmarken stildrer han saal-
des: "I min Tid afholdtes det al-
mindelige Sage- og Skatteathing kun
engang om Aaret. Den paa et
stort Areal vidt adspredte og ringe
Befolkning, det meget Ophold og
den Tidsspilde, som Veiens Længde
og Modvinde forvolder, gjør det
nødvendigt, at saavel Kirkerne som
Thing- og Handelsstederne findes
forenede og anlagte paa de for Al-
muen bekvemteste og letteste tilgæn-
gelige Samlingssteder. For fremde-
les saameget som muligt at staae
Almuerne og Menighederne for Rei-
ser, var det bestemt, at ogsaa Præ-
sterne skulde være nærværende ved
Thingene. Deres Sommerthing ind-
traf altid paa den livligste Handels-
tid og ifkuns engang om Aaret.
Thing- og Præstetider bleve derved
altid til en Fest og benævnedes der-
for ogsaa Thing- og Præstehelgen,
som satte og bragte alle Mennesker
i Liv og Bevægelse, Gamle og Un-
ge, Mænd og Kvinder. I et vidt
udstrakt og tyndt befolklet Distrikt,
hvor de fjernere fra hverandre Boen-

de saa sjelden kunne samles og se hverandre, ere naturligvis saadanne Samlings- og Gjensynsdage kostbare end noget andetsteds; derfor maa disse, at altfor snart hensvindende Dieblif benyttes, nydes—og blive det ogsaa. Selv Natten afgiver ingen Standsning; thi den eksisterer ikke; der gives jo ingen Nat og intet Mørke. Den aldrig nedgaaende Sol, der lyser Nat saavel som Dag, kalder, opfordrer, forsamler til ustandset, usbrudt Virksomhed og Nydelse, byder at ile og at benytte disse lyse, flygtige og kostbare Dieblif. Ikke altid er det Dag, ikke altid lyser Solen; Natten, en lang Nat, med sit Mørke, sin Stilhed og Ensomhed, med sine Vinterstorme og Sneefok, kommer, da Gjensynets og Samlivets Nydelse og Glæder og den travle Virksomhed maa opføre for lange Tider. Ankomne til Landingsstedet og efter at have fortøiet sine Baade ile Fiskerne, Mand og Kvinde, Ung og Gammel, til Kjøbmanden og til hans Kjøbvend i Kramboderne og ved Fiskehellerne med sin Fisk, og hvad Andet en Almuesmand her kan have at sælge, for at afhænde samme og for at erholde de nødvendige Penge eller ogsaa Anvisninger til dermed at klarere de forestående Udtællinger til Foged, Skriver, Præst, Skole- og Fattiggasse. Fra Kramboden og Fiskehellerne ile de til Strandbredden eller i Hus for at vaske sig og for derefter at iføre sig sine Helligdagsklæder, saa til Thingbordet, til Foged og Skriver, fra Thingbordet til Præsten for at lade sig tegne til Alters, til at vies, til Bærnedaa, til at indledes i Kirken eller til Fjordspaafæstelse. Ikke mangler man

Gjæster til Brylluppet, ikke Faddere til Bærnedaa, ikke Mænd til hederligt Ligsfølge. Fra Præsten gaar det til Kirken, fra Kirken ud paa Kirkegaarden, hvor Digtalen og Ordene: "Af Jord er du kommen, til Jord skal du blive, men af Jorden skal du igjen opstaa" have fremkaldt en stille og alvorlig Stemning blandt de Tilstedeværende. Kirkekloffen tier, Kirken og Kirkegaardsporten lukkes, og aften gaar det nu til Bryllupshuset, til Fadderergildet eller til—Gravøllet,—til hines Munterhed og Glæde, til detes Stilhed og Sorg, for næste Dag atter at begynde samme Aredsløb af dette travle og forskelligartede Liv".

Som et Vidnesbyrd om, hvor hjælpeløse Finnerne dengang i kirkelig Henseende vare, og hvor inderlig mange af dem sølte sin Nød, kan følgende Optrin tjene, der forefaldt strax efter Stockholms Ankomst: "Da jeg efter Søndagens Gudsstjernereste kom ud af Kirken, var en gammel syg Finnekone lagt ude paa Marken. Det varede en Tid, forinden jeg kunde komme efter, hvad Meningen hermed egentlig var; thi de Finner, der vare nærværende, kunde ikke Norss, de tilstedeværende Nordmænd kunde ikke Finss, og Thingtolken var reist med Amtmanden. Omfjerd fik jeg da at vide, at hun bad om at blive delagtig i det hellige Naademaaltid. Jeg lod hende bringe ind i Kirken, men der var Ingen, som kunde tolke. Jeg maatte da forrette Handlingen paa Norss; saavidt jeg kunde skjonne, havde hun dog en Ide om Handlingens Betydning; derom viduede i alt Fald hendes hele Udseende. Da

jeg igjen kom ud af Kirken, sade tvende Finnekoner ude paa Kirkegaarden med sine smaa Børn paa Armene og græd. De vare komne for sent til at faa sine Børn døbt, inden Gudstjenesten var tilendebragt; i sin Sorg besluttede de begge at blive siddende paa Kirkegaarden og her vente, til jeg kom ud, sættende sit Haab til Fader Præsten, et Haab, der heller ikke blev skuffet“.

Kort efter have vi en lignende Begivenhed: “Den 6te September havde jeg lovet at reise ind i Bunden af Laxefjorden, tre Mile fra Kirkestedet; Besøget gjaldt navnlig en syg Finnekone, som i flere Aar havde været sengeliggende. Det var allerede mørkt, da vi nærmede os det Indre af Fjorden; en dunkel Skikkelse bevægede sig langs Strandbredden, stundom stod den stille og syntes at ville hæve sig, men faldt strax sammen igjen og fortsatte sin langsomme Fremadskriden; saavel jeg som de skydende Finner vare i de første Dieblik ikke enige om, hvad det var. Ved Landingsstedet blev den staaende, og vi saa nu, at det var en gammel sammenboiet Finnekone, der stundom stjønt forgjæves søgte at rette sig op. Hun kom fra sin i Nærheden værende Gamme for at blive delagtig i det hellige Naademaaltid. Vi hilsende hinanden i Mørket paa Finnernes Vis, med en halv Omarmelse med den ene Arm. Med en af Alder skjælvende Stemme bød hun mig velkommen, bevidnede derpaa Gud sin Tak og sin Glæde, fordi han vilde sende sin Tjener, Præsten, i de Gamles, Syges og Elendiges fattige Boliger. Jeg blev ført ind i Gammen til den Syge; Ilden brændte og lysfe

paa Ildstedet; overst oppe i Gammen var et rent og nyt Kænkind udbredt, og paa dette blev jeg henvist at tage Plads. Omegnens Gamle og Krøblinger havde forsamlet sig for at delagtiggjøres i den hellige Nadvere. Underrettet om, at de den hele Dag Intet havde nydt for saaledes at være forberedte, til hvilkensjomhelst Tid jeg maatte komme, opfyldte jeg strax deres Bøn. Jeg havde oversat noget paa Finsk, og Noget blev foredraget paa Norsk. Alle laa den hele Tid paa Kne i dyb Andagt. Siden om Aftenen bleve Grupperne om Ildstedet i en vis Henseende maleriske. Sygelige, skrøbelige Mennesker, Mænd og Kvinder krybe til og fra Ildstedet for at tænde sine korte Tobakspiber. Jeg blev her Natten over og holdt til Alles store Glæde Aftenbøn og Morgenbøn, før jeg reiste“.

Næsten 20 Aar senere fortæller Stocckfleth: “Et Finnefruentimmer, der var gift med en Nordmand, og som nu havde vogue Børn og selv forstod meget godt Norsk, havde i mange Aar, som hun sagde, bedet til Gud, om det var muligt, at hun før sin Død fik høre en finst Prædiken! Hun havde grædt af Sorg over ikke at have kunnet komme til Kirke, da Finnepræsten holdt finst Gudstjeneste; men da nu Bud kom, at jeg skulde komme i Skolebesøg, og da der nu i hendes Hus samlede sig flere syge og gamle Finner for her paa Finsk at modtage Naademiblet, brast hun i Graad af Glæde og takkede Gud for, at det skulde gives hende før sin Død at faa høre Guds Ord forkynde af en Præst paa hendes Modersmaal“.

Da Stocckfleth i 2½ Aar havde

opholdt sig i Finnmarken og ved sine mange Reiser lært saa Meget af Finnernes Vilkaar at kjende, overbeviste han sig om, at "skulde Noget kunne haabe at bidrage til deres Gjenfødselse og Opreisning som Kristne, som Mennesker og som Borgere, da maatte en Saadan ikke indskrænke sig til at virke som Præst i et enkelt, bestemt Præstegjæld, men som omreisende Missionær iblandt dette Folk, som jo vistnok ikke var hedenst i Ordets almindelige Forstand, men hvis udstrakte Landstrækninger i en Række af Aar af Mangel paa Lærere havde ligget aandelig øde, og hvis Bopæle og Leve-maade gjorde en ombvandrende Prædikanant nødvendig". Stockfleth havde tillige overbevist sig om, at Folket ikke forstod Norsk, og at han ogsaa maatte tilegne sig deres Sprog for i dette, "som Gud nu engang havde nedlagt i deres Hjertes og lagt paa deres Tunger, at kunne tiltale dem med Livets Ord".

I de Fær første Aar, han var i Finnmarken, havde han for Sprogets Skyld til forskjellige Tider med betydelige Omkostninger samlet hos sig Kirkefangere, Skolelærere og de ved Kirkerne ansatte Tolke fra forskjellige Kanter af Finnmarken. Han opdagede imidlertid mere og mere til sin store Bedrøvelse, at medens Folket ellers var livligt og snaksomt, bevægeligt og rigt paa Følelse, saa var dette ingenlunde Tilfælde med Sproget, saaledes som det lød hos hans Sprog lærere. Men han kom snart til den Erkjendelse, at den Fattigdom og Ubehjælpelighed, som her traadte ham imøde, alene hidrørte fra hans "Sprog læreres" Mangel paa Dannelse og Udvikling og store

Uvidenhed i Norsk. Det blev ham tillige klart, at skulde han tilegne sig Finnernes Sprog, saa maatte han i længere Tid leve blandt dem og ikke forblive paa et enkelt Sted. Han stod jo ligeoverfor et Folk, som ikke eiede nogen Literatur, og som tilmed levede adspredt over store Vidder under saare forskjellige Kaar, adskilt ved Fjelde, Have, Fjorde og Floder. For at lære deres Sprog var det i særegen Grad nødvendigt at leve sig ind i Sprogets Aand og Grundtone, og der udfordredes da et personligt Besejndsskab ikke blot til en enkelt Kreds, men til samtlige Stammer, til det hele Folk. Det var derfor Stockfleths Plan om Vinteren sammen med sin Kone at reise op til Fjeldsognene Kanto-keino, Karasjok osv. og saa under Opholdet der at gjøre jevnlige Udflugter rundt omkring og besøge Fjeldsinnerne i deres Hjem. Om Sommeren vilde han derimod i aaben Vaad befære hele Søfysten og lægge iland snart hist snart her. Han vidste nemlig, at ogsaa Fjeldsinnerne da forlader sine Fjeldøkener for at følge Renen, der ved Sommerens Begyndelse tyr til Havet, hvor der er mindre varmt. Men skulde en saadan Plan realiseres, da kunde der ikke være Tale om at forblive Præst i Wadsø; thi ellers maatte han for Finnernes Skyld forsonne de mange norske Familier, som boede i Wadsø Sogn. I hele Finnmarkens Amt var det kun et eneste Sogneskald, der vilde tillade Stockfleth at forene den Enkeltes og det hele Folks, Nutidens og Fremtidens Tarv, nemlig Lebesby; men dette afgav kun 200 Spd. i aarlig Indtægt, og hvorledes skul-

de det da blive muligt at bestride Rejsendgisterne. Som Præst i Badsø, hvor han tjente omkring 800 Spd., kunde han nok magte det; men her?—Stoekfleth var snart enig med sig selv om at sætte Sagen i Guds Haand og gjøre, hvad han ansaa gavnligst for sine Sogneboer. Da han spurgte sin Hustru om hendes Mening, svarede hun: "Jeg kan jo ogsaa indse Nødvendigheden og er færdig, naar du vil. Imorgen gaar jo Posten, sej Lebesbh, Gud hjælper os vel".—Dagen efter indgav Stoekfleth sin Ansøgning. Han siger i sin Dagbog: "Gud hjælp os. Penge fik jeg, naar jeg behøvede dem, og før havde jeg jo heller ikke noget Brug for dem".

Ved Slutningen af Januar 1828 reiste Stoekfleth til Hjelmsfinnethinget i Polmak. Efter Gudsstjenesten den 2die Februar samlede han Hjelmsfinnerne og forelagde dem sin Plan. Han mindede dem om, at de stedse havde beklaget, "at hverken deres Fader Kongen eller de høie Herrer eller Amtmanden eller Foged, Skrivelser eller Præst vidste, hvorledes Hjelmsfolket havde det", og da han heller ikke selv rigtig kjendte deres Sprog, Forfatning og Levemaade, vilde han komme til dem og "gaa i Skole hos dem". Han tilføiede, at da han reiste i en saadan Hensigt, vilde han betale for Skjds, Hus og Føde; thi da han for det Første ikke kunde gjøre dem nogen videre Nytte, vilde han ikke være en Gæste af dem til Byrde.—De fleste af Finnerne forstode ham og ytrede sin Glæde over, hvad de hørte. Skjdsbetalingen vilde de med Taknemmelighed modtage; men for Hus og Føde toge Hjelmsfinnerne aldrig

Betaling. So mere han vilde spise af deres Mad, af deres Rentunger og Maruben, desto fornuftligere skulde det være dem".

Da det blev bekjendt, at Stoekfleth vilde tilfjelds, tilbode Flere sig at ledsage ham. "Seg affog", siger han, "alle saadanne Tilbud og Gunstbevisninger; thi jeg vilde ikke have nogen Rejsesamerat og endnu mindre nogen Oppasser med mig. Hvorledes skulde der blive nogen rigtig gjensidig Lillid, Fortrolighed og Tilslutning mellem Finnen og mig, naar jeg ikke kunde rejse og leve iblandt dem uden Lebsager?"

Dagen efterat Stoekfleth havde talt med Finnerne om, hvad han havde til Hensigt, kom en af disse ind til ham. "Det er altsaa dit Alvor, at du vil til Hjelmsfinnerne?"—"Ja".—"Ved du, at der er Hundene i Teltene?"—"Ja".—"Skal Hjelmsfinnerne for din Skyld jage disse sine tro og mundværkelige Tjenere ud af Teltet?"—"Nei".—"Mange af Hundene ere slemme mod Fremmede; er du bange for dem?"—"Nei".—"Ved du, at der ofte ikke er nogen No i Teltet hverken Dag eller Nat?"—"Ja".—"Ved du, at du kan blive ladt alene tilbage i Teltet?"—"Ja".—"Vil du spise, hvad Ulvene have sonderrevet eller dræbt?"—"Spiser du det?" spurgte Stoekfleth.—"Ja, vi ere jo nødsagede til at spise det, men du?"—"Jeg spiser, hvad Finnen sætter for mig". Nu begyndte de Tilskedeværende lydeligt at give sit Mishag tilkjende. "Jeg fortæller jo kun, hvorledes Hjelmsfinnerne have det i sine Telte", sagde han. Strax efter kom han hen til Stoekfleth og sagde: "Hvad Straf skal jeg have for den førte Sam-

tale?"—"Udledes ingen, min Ven", Meningen og Hensigten med dine svarede denne og rakte ham Saan- Spørgsmaal!"
den; "thi jeg forstod meget godt (Fortsættes.)

Reiseeventyr fra Moskitokysten.

(Af en nordamerikansk Maler.)

III.

Providence havde kun liden Interesse for en Kunstner, der manglede Medskaber til at forfølge sit Kald, og jeg blev glad, da jeg hørte, at den nygranadiske Skonnert snart skulde afgaa til San Juan de Nicaragua. Dens Kaptein paatog sig gjerne at sætte mig i Land i Bluefields, og vor Patron var saa storartet ædelmodig at gjøre Afkald paa sin Andel af de Skildpaddeskaller, vi havde samlet paa "El Noncador". Jeg havde ingen Vanskelighed med at sælge dem til Kapteinen ombord i Skonnerten for den ventede Sum 300 Dollars. Seraf gav jeg Frank 50 og tilbød at dele Resten med Antonio; men han afflog at modtage Noget deraf og erklærede, at han vilde følge med mig uden Belønning. "Du er min Broder", sagde han, "og jeg vil ikke forlade dig". Og jeg maa her tilføie, at paa alle mine Reiser var han min bestandige Ledfager og trosfaste Ven.

(Vi springe over Opholdet i Bluefields, som er af mindre Interesse. Forfatteren gjorde der Bejendtskab med den daverende saakaldte "Konge over alle Moskitøer", en nittenaarig Negergut med en svag Skygge af indianer Blod, samt hans Formynder, den egentlige "Konge"

i Bluefields, en Engländer — Mr. Bell, der gav Forfatteren Pas med paa Reisen.)

Jeg gjorde mange Forespørgsler i Bluefields for at kunne bestemme mine fremtidige Bevægelser. Forst tænkte jeg paa at gaa op ad Bluefields-Floden, der udspringer i det bjergfulde Distrikt Segovia i Nicaragua, og ved hvis Bredder der bor flere rene Indianerstammer. Men jeg hørte ikke noget til, at disse Egne i nogen Henseende vare mærkelige eller kunde lønne et Besøg med Andet end Sult og Anstrengelser. Skjønt jeg derfor allerede havde kjøbt en Kano og gjort andre Forberedelser til at gaa opad Floden, besluttede jeg dog at gaa nordover langs Kysten, derpaa med et Skildpaddeskib fra Kap Gracias til San Juan og forfølge denne Flod ind i det Indre af Landet.

Deite var, som jeg hørte, saa meget lettere at udføre, som hele Moskitokysten er kanted med Laguner eller Søer, der blot adskilles fra Havet ved sunde Landstrimler og staa i indbyrdes Forbindelse, saa at de ere seilbare for Kanoer fra Bluefields til Gracias. Efter derfor at have antaget en ung Poyas- eller Poyas-Indianer, der var kommen med en Skonnert, tog jeg Afsted med Mo-

Stato-Majestætenes Residents og seilede bort mod Antonio mod Lagunens nordre Ende efter netop en Uges Ophold i Bluefields.

Det var en klar Morgen, og vort lille Seil, der fyldtes af den friske Søbris, førte os muntert afsted henover Vandfladen. Antonio styrede omhyggeligt, og Pøyer-Gutten sad som en Broncefigur i Forstævnen, medens jeg sad i Midten og røgde en Cigar. De hvide Seilerer slagrede dovent omkring os, og Flokke af skrigende Brokflugle fore hurtigt henover vore Søveder. Min Ungdoms Robinson Crusoe-Drømme vaagnede op i sin hele Frihed; jeg havde min egen Baad og til Ledsagere en Descendent af en indfødt Fyrste, Eier af en hemmelighedsfuld Talisman, halv Ven, halv Beshytter, og en anden fremmed Indianer fra det ubekjendte Indre, der var faus som de trodsige Genier, hvilke Salomons Segl holdt i Underdanighed under Østens Troldmænd. Jeg hengav mig til de nye Indtryk og den Gølelse af fuldkommen Uafhængighed, som kun Afsondringen fra den travle Verden kan frembringe, og tilbragte hele Dagen i nydelsesrig Drømmetilstand. Senere oplevede jeg mange saadanne Dage; men denne staar for min Erindring som den lykkeligste. Den var værd ti Aar af det sædvanlige Liv, og hverken Aar eller Lidelser kunne udplette dens lyse Billeder af min Erindring.

Genved Kl. 4 om Eftermiddagen naaede vi Lagunens nordre Ende, paa et Sted, der kaldes "the haul-over", da de Indfødtte her, for at undgaa at gaa udenfor i den aabne Sø, pleie at trække sine Kanoer

over det smale Sandeid, der adskiller Bluefields fra den næste eller Perle-Lagunen. Undertiden styller Havet, som en Følge af vedholdende og stærke Østenvinde, ind i Lagunerne, saa at de oversvømme det Landbælte, der adskiller dem fra Havet, hvorved Farten afbrydes.

For at vi kunde fortsætte vor Rejse tidlig næste Morgen, bleve vore Sager og Forraad baarne over Eidet, hvorover vore forenede Kræfter vare tilstrækkelige til uden Vanskelighed at trække Kanoen. Alt dette blev udført med Næstfæd af Antonio og Pøyer-gutten, der ikke vilde tillade mig den ringeste Anstregelse. Overgangen blev udført i mindre end en Time, og derpaa gave vi os ifærd med at slaa Leir for Natten paa Bredden. Vort lille Seil, der blev opstillet over Kanoen paa fire Stænger, tjente som Telt. Til Aftensmad spjød jeg, uden at gaa 50 Skridt fra vor Ild, et halvt Duzin Brokflugle, der, naar de ere stegte, ikke smage saa galt. Imidlertid havde Pøyer-gutten, der vadede i Lagunen, med et lidet Spyd stukket flere Fiske af de Arter, der ere bekjendte under Navnene "snook" og "grouper", og Antonio havde samlet en Pose fuld af Østers, hvoraf der lod til at vere umaadelige Banker, blot bedækkede med en Fod eller to dybt Vand. Det var ikke Perleøsters, som man kunde slutte af Lagunens Navn, men lignede dem, der findes paa vore Kyster, kun mindre, og forekom i Klaser paa 10—12 hver. Da jeg spiste dem med den herlige Sauce, som Rejsende kjende under Navnet "Gunger-Sauce", smagte de mere end fortræffeligt; de vare delikate.

Medens jeg aabnede Østers, og paa denne Maade hjalp mig selv til den fyrstelige første Net, beskæftigede Indianerne sig med Fiske og Fuglene. Jeg iagttog deres Fremgangsmaade med stor Interesse, og, da den aldrig er bleven beskrevet i Kogebøgerne, sætter jeg den her til Fordel for dem, der, som jeg haaber, ikke holde sig for gode til at lære noget Nyttigt, selv af en Poyerindianer. De gravede et Hul i Sandet, fyldte det med tørre Kviste og satte Ild derpaa. Faa Minuter efter var Ilden bleven til et Veie af glødende Kul. Den største af Fiskene, en grouper, der veiede henved 5 Pund, var rensket og spækket med Stykker af de mindre Fiske, Østers, opstaaene Plantaner og nogle Stykker af Barken af Pimento- eller Pebertræet. Den blev behørig bestrøet med Salt, indviklet i de brede, grønne Plantanblade og lagt midt i den glødende Afte, hvormed den hurtigt blev bedækket. En halv Time efter, da jeg troede, den var brændt til Afte, blev Hullet opgravet igjen, og Fiskene tagne ud. De ydre Blade vare brændte; men de indre vare hele, og, da de bleve rulsede op, laa Fisken der fuldkommen stegt, medens alle de rige Safter, der ellers vilde være bortdrevne af Heden, vare bevarede i Kjødet. Jeg har senere anvendt den samme Fremgangsmaade ved de fleste Slags større Wildt og fundet, at den, ligesom Patentmedicin, er af "Univeralsalanvendelighed".

Noget efter brød Natten frem, men ikke saaledes, som i vor nordlige Bredde. Mellem Vendecirklerne falder Natten som et Gardin. Solen gaar ned med en stærk, men

fort Glød. Der hersker intet døvelende, drømmende Tusmørke, og Stjernerne tændes ikke en efter en. Som en munter Skare komme de løbende over Himmelen ligesom klarviede Børn, der ere slupne fra Skolen. De lave Bredder, kantede med de bredbladede Mangrovetræer, saa ud som en massiv, antikt udstaaren Mamme om Lagunens umaadelige Speil, over hvis Overflade der gled en søvlglimsende Lyssoile fra Aftensjernen i Horizontens Naud. Derpaa vaagnede Nattens tause Stemmer, de matte Vinde, der dyskede sig selv i Søvn mellem Træerne, og Lagunens smaa Bølger, der med en rislende Lyd trippede henad den sandige Bred. Havets fjerne, ensformige Rullen og af og til et Plads af et Sødyr, der for et Øieblik aabnede mine Dielaag, som luffede sig i Sympathi med Omgivelserne—det var den Scene, der berusede mig under mit første Natteleie alene med Naturen paa Noftitokysten.

Før Daggry havde den aarvaagne Antonio tillavet den uundværlige Kop Kaffe, der er det tropiske Middel mod den ondartede Nattefugtighed, og Soleas første Straaler stjødte frem over Træerne for at falde paa vort Seil, der var fyldt af den friske, styrkende Søbris. Vi satte Kurjen for Mundingen af en Flod, der falder ud i Lagunen henved 20 Mile nordensfor Eidet. Her skulde der, som vi havde hørt, være en Koloni, som jeg besluttede at besøge. Længere ud paa Dagen lagde Søvinden sig, og det gik langsomt fremad. Vi roede derfor i Land paa en af de talrige Øer i Lagunen for at undgaa den hede

Sol og afvente Vindens Gjenkomst om Eftermiddagen. Den lod til at være høiere end de andre, og blev endnu mere tiltrækkende ved en Del høie Kokospalmer, der stode i Rhynger tætved Bredden. Vi styrede i Land i en liden Bugt, hvor der var Spor af Ild og andre Tegne til, at den var et Indlings-Stoppested for de Indfødte. En smal Sti førte ind til Palmetræerne. Pøsegutten blev ved Baaden, medens Antonio og jeg fulgte Stien og snart kom til en aaben Plads, bedækket med Plantantræer, der nu vare omgivne af Underkov, men propfulde af Frugt. Palmerne vare ogsaa fulde af Rødder, hvoraf vi naturligvis ikke kunde forsømme at indtage et Forraad. I Nærheden af Træerne laa Grundvolden af et Hus efter europæisk Mønster, og ikke langt deraf en eller to raa Graasene med grovt udhugue Inskriptioner, der dog nu vare for beskadigede til at kunne læses. Jeg kunde blot se et Kors paa den ene og Navnet "San Andres", en D i Nærheden af Rytten, hvor sandsynligvis Beboeren af denne ensomme Grav var født.

For at faa fat paa Kokosnødderne, som man ellers blot kunde opnaa ved at fælde og ødelægge Træerne, lavede Antonio sig til at klatre op i dem. Han havde medbragt en Sæel af grov Tangsteking, som han bandt om Halsen. Derneest affaar han et langt Stykke af en af de talrige seige Vinranke, der findes i Måsse i de tropiske Egne, hvormed han begyndte at flette en stor Spirakring om et af Træerne. Derpaa slap han den over sit Hoved og ned til Livet, prøvede den noget

og begyndte derpaa bogstavelig at gaa opad Træet. Det var en besynderlig Fremgangsmaade, der fortjener en Beskrivelse. Han lænede sig tilbage i Ringen, fattede Fødderne fast mod Stammen, som han omfattede først med den ene, derpaa med den anden Haand, og trak paa denne Maade Ringen opad, idet han gjorde et Skridt ved hver Bevægelse. I henved et Minut var han 60 Fod fra Grunden, lænede sig sikkert tilbage i Ringen og fyldte sin Sæel med Rødderne. Derpaa kastede han den paa Skulderen, greb om Træet med Armen, lod Ringen falde og gled hurtigt til Jorden. Det Hele optog mindre Tid, end jeg har brugt til at fortælle det.

Belæssede med Rødder, Plantaner m. m. vendte vi tilbage til Baaden, hvor Vandet, hvormed de grønne Kokosnødder ere opfyldte, tilsat med Jamaika-Rom, afgav en hølrig, forfriskende Drif.

Ud paa Eftermiddagen indskibede vi os igjen og naaede, før Mørket faldt paa, Mundingen af den omtalte Flod, der saa ud som en smal Arm af Lagunen, men dog, som vi opdagede, da vi roede ind, havde en betydelig Strøm, der udkrævede en ivrig Brug af vore Rarer. Bredderne i Nærheden af Lagunen vare lave, og Grunden bagenfor dem tilsyneladende sumpig og tæt bedækket med Mangrovetræer. Dette Træ er almindeligt paa Moskitoøsten og omgiver Bredderne af Laguner og Floder saa langt op, som det salte Vand naar. Det ligner ikke noget andet Træ i Verden og er eiendommeligt for Strækninger, der oversømmes af Floden. I en Hvide

af 4 til 8 Fod fra Grunden begynder dets Stamme, der bæres af udstraalende, glatte, rødbrune Rødder, som ligne Armene af en omvendt Armløstøtte. Disse Rødder hænge saa fast i hinanden, at det er aldeles umuligt at trænge ind mellem dem indtagen ved at hugge sig Vej, og selv da vilde en raff Mand neppe kunne komme 20 Fod frem om Dagen. Stammen er i Almindelighed høi og lige, Grenene talrige, men ikke lange, og Bladene store og tykke, paa Overfladen af en mørk, glindsende, rig grøn Farve, medens Underfliden har Poppebladets dunede, hvide Udseende. Da de kante Bredden i tætte Masser, har Lysets Spillen paa disse Blade, naar Vinden vender dem op, det livlige Udseende af en bølgende Kornmark. Dets Lømmen er tungt og af liden Brugbarhed; men Barken er fortrinlig til Garvning. Dets Forplantning er mærkvaerdig. Frugten bestaar af en lang, bønneformig Spire omkring af Længde og Udseende som et Vand-Lys, men tyndere. Den hænger i Tusindtal fra Grenene og falder, naar den er moden, med Spiren nedad i Dyndet, hvor den hurtigt slaar Rødder og skyder op for at gjøre Mangrove-jumpen end mere indviklet. Tusinder af smaa Stjers, der kaldes Mangrovestjers, klynge sig til deres Rødder, mellem hvilke raste, smaa Krebsse skjule sig for sine Arvesiender, de langbenede og spidsnebbede Traner, der have Lyst til spædt og ungdommeligt Skaldyr.

Kolonien ligger nogle Mile høiere oppe ved Floden, og vi kunde ikke naa den for Usten; derfor gjorde vi Holdt paa et Sted, hvor Grunden

blev høiere, og der var en aaben Blads paa Bredden. Demnegang fik vi ikke Fisk til Aftensmad, men i dens Sted et Par Duans, et Slags smaa Kalkuner, der vistnok ikke ere smukke Fugle, men ikke desto mindre udmærkede at spise. Mange af disse kom ved Nattens Frembrud flyvende ned til Stranden og udvalgte de høieste Trætoppe til Nattefvarter, hvor de afgave gode Mærker for min træfaste dobbeltløbede Bøsse.

Da Moskitoerne generede mig ved Vandkanten, forlod jeg Kanoen og udbredte mit Teppe paa den høiest liggende Del af Bredden nær Siden og sov snart ind. For Midnat blev jeg imidlertid vækket ved Gølelsen af, at utallige Gjenstande med skarpe Kløer og kolde Legemer kreb over mig. Jeg sprang op i Forsærdelse og rystede hurtigt de ubudne Gjæster af mig. Jeg hørte en raslende Lyd som af Regn paa tørre Blade omkring mig, og ved det matte Lys saa jeg, at Grunden var bedækket med krybende Skabninger, der i en afbrudt Strøm bevægede sig henimod Floden. Jeg sølte dem i mine Frækkelommer og hængende ved mine Skjoder. Mit natlige Røde med Skildpadderne paa "El Noncador" faldt mig ind, og halv frygtende for, at det kunde være et Spil af min egen Fantasi, raabte jeg til Antonio, der vlieblikkelig var ved min Side. Han ragede op i Siden og lo høit. Vore Gjæster vare en Armee af Landkrabber, der bevægede sig ned fra de høie Bakker bag os. Antonio havde taget sit Nattefvarter nærmere ved Floden, og Siden, der dækte Masser, havde bestrykt ham, medens den havde ledet en dobbelt Strøm

hen paa mig. Jeg kunde ikke selv lade være at se over denne Hændelse, der sikkerlig havde Nyhedens Interesse. En hel Time iagttog jeg den vandrende Sværm; men der var ingen Afstagen at bemærke. Jeg lagde mig derfor ned igjen ved Siden af Antonio og sov roligt til Morgenens, da der ikke længer var nogen Kæbse eller noget andet Spor at se, end at Grunden overalt var oppruffet af deres smaa, mangfoldige Kløer.

Det var noget sent, da vi droge opover Floden. Vi vare ikke komne langt, før vi opdagede en aaben Plads, hvor der stod nogle raa Hytter med et Par Kanoer, der vare optrukne paa Bredden. Nogle næsten nøgne Folk raabte til os i gebrokkent Engelsk, da vi roede forbi, og spurgte, hvad vi havde at sælge, da de klarlig nok troede, at den hvide Mand intet andet Dødem kunde have der end at handle. Vi kom af og til forbi andre Hytter, der imidlertid ikke viste noget andet Tegn til Dyrkning end nogle faa Palme- og Plantantreer og af og til en liden Plet med Lucas. Mangroverne vare nu forsvundne, og Bredderne begyndte at se indbydende ud, da de vare bedækkede med store Træer, hvoriblandt Caoba'en eller Mahognitræet, og den

fjæmpemæssige Ceiba, alle ombillede af Vinranter. Tusinder af Papegoier fløi henover vore Hoveder med sin eiendommelige, korte, tunge Flugt og høie, klagende Strig. Tidligt om Morgenens og henimod Natten underholde de den heftigste Pludren; Alle snakke, og Ingen hører, ganske som i en Fruentimmerforsamling angaaende Kvindens Mettigheder. Der var ogsaa brogede Macao'er, der fløi forbi ligesom Stykker af en Regnbue. Ligesom Papegoierne gaa de altid parvis, og naar man finder en alene, er den altid taus og melankolsk, som om den var en uheldelig Enkemand og spekulerede paa Selvmord.

Henimod Middagstid kom vi til et opryddet Sted, det største, jeg havde seet paa Kysten, og da vi nærmede os, saa jeg et Hus af europæisk Bygning og en stor Strækning med Sulferrør. I stærk Modsetning til disse Tegn paa Industri og Civilisation stod en Moquito-Landsby, der opfyldte Forgrunden. Jeg gjenkjendte den som Landsbyen Waswatla, vort Bestemmelsessted. Den saa imidlertid saa elendig ud, at, hvis jeg ikke var bleven tiltrukken af det længere borte liggende Etablissement, vilde jeg strax være vendt tilbage til Lagunen.

(Fortsættes.)

De stjaalne Steer.

Ikke langt fra Inverness ved Murray-Bugten i Skotland levede Moder Kinnard i sit ensomme lille Hus.

Hendes Mand var for længe siden død. Med sin Søn John levede hun i fuldkommen Endregtighed.

Fremmede besøgte hende sjelden, da hun levede saa langt fra Landeveien. Den ene Dag gik som den anden med det sædvanlige Hus- og Markarbeide. Kun om Søndagen, naar de besøgte Landsbykirken og under tiden spiste Middag hos gamle Bekjendte, havde de Anledning til at høre gode og onde Nyheder. Jo mindre de kom i Berørelse med Andre, desto mere levede de To for hinanden indbyrdes. Saaledes var det gaaet i mange Aar; først for kort Tid siden var der opstaaet en midlertidig Misstemning. John havde nemlig gjerne villet have Tjenestepigen Lizzie til Husfru, men Moderen vilde paa ingen Maade give sit Samtykke. "Pigen er for fattig og bærer besuden Næsen lidt for høit" — var hendes Grund, — idetmindste var det den Grund hun angav; hos sig selv tænkte hun: Seg vil endnu være Hersterinde. Begge de Unge græd naturligvis, men de vilde ikke gjøre Noget mod Moderens Villie. De vidste Begge, at ved Moderens Velsignelse bygges Huset, og tænkte, hvis det var Guds Villie, at de skulde komme sammen, saa vilde han nok bøie Moderens Hjerte saa, at hun gav sin Velsignelse dertil.

Blandt sine Eiendomme havde Moder Kinnard en søregen Skat, som mange af hendes Uge misundte hende. Denne Skat var tre Sølvsteer. Gendes Tip-tip-Oldefader havde faaet dem som Gave af en kongelig Prinds, hvis Liv han havde reddet fra Dødsfare. De vare siden opbevarede i Familien som et høitstattet Arvegods. Kun sjelden saa de Dagens Lys; de maatte ikke berøres af almindelige Hænder, kun naar Godsherren eller en anden for-

nem Gjæst besøgte Familien, bleve de tagne frem af sit Gjemme for at paradere ved Siden af de store gamle Kaffeopper og for at være en stedse ny Foranledning til at sætte den første Giers store Bedrifter i det tilbørlige Lys.

Nu skede det engang, ikke længe efter at John og Lizzie havde faaet saa bedrøvelig Bæst, at en Fætter, som nylig var kommen tilbage fra Ostindien, skulde komme til Moder Kinnard i Besøg. Hele Huset blev feiet, skuret og vaslet. Ogsaa Sølvsteerne maatte frem for at bevise Gjesten Væ. Med alvorlig Mine gav Moder Kinnard dem i Lizzies Hænder, for at hun skulde pudse dem med et blødt Stind og bringe dem til Moderen igjen.

Det var i Høsaamen. John var ude paa Engen for før Fætterens Ankomst at bringe noget Gød i Sikkerhed for det truende Uveir; thi en Uveirssky havde siden Morgenen truet med Regn. Moderen ordnede i Stuen; Lizzie holdt paa at pudse Sølvsteerne i Kjøkkenet; da begyndte det at regne lidt. "Høet! Høet!" skriger Moderen og iler ud for at hjælpe Sonnen; Lizzie styrter efter hende. De hende anbettede Steer bleve ikke først lagte til Side; de bleve liggende paa Bordet. Thi hvorfor skulde hun glemme dem; der var jo Ingen i Nærheden, som kunde stjæle dem; de pleiede jo ikke ellers at lukke Huset, naar de forlode det. At bringe Høet i Sikkerhed var nu den eneste Tanke, som besjæftigede begge Fruentimmerne. Men neppe ere de gaaede udaf Bagdøren, saa kommer MacCarthy ind ad Hoveddøren. Han var Egnens privilegerede Betler, hæsliq og lam, men

ærlig. Paa Grund af sin bekendte Ærlighed og sit Vid saavel som sin Evne til at fortælle var han velkommen hos Enhver, som kjendte ham. Man gav ham gjerne Mad og Drikke eller Mattely, thi han var besteden og sædelig og forstod at vise sig taknemmelig. Saaledes tænkte han nu denne Gang paa at faa sin Middagsjuppe hos Moder Kinnard, men Huset var tomt. Han banker paa, træder ind, gaar fra Dør til Dør, men der er Ingen hjemme. Ei, tænkte han, du kan da i det mindste se, om man har sat Gryden paa Ovnen, og du altsaa kan gjøre Regning paa at faa Middag her. Som tænkt saa gjort. I Gryden finder han blot kogende Vand; men da han ser sig om for at gaa ud Bagdøren, bliver han Sølvskæerne var. Ei, ei, sagde han, alle Døre aabne og Sølvstøi paa Bordet, det kunde jo let blive stjaalet. Han tager Skæerne, hvis dobbelte Værdi han kjendte, og lægger dem i — nu, det er det Samme, hvori.

Da han nu efter sin Mening havde bragt Sagerne i Sikkerhed, begav han sig derfra. Han ser Ingen, og Ingen ser ham. Ikke længe efter kom Husets Beboere hjem. Høet var fjørt ind, og nu var Alt færdigt til at modtage den ventede Fætter. Lizzie havde aldeles glemt Skæerne, dog ikke Moder Kinnard. Hvor er Sølvstøiet? Se, det er borte! Nu begynde de at søge efter det. Alt bliver undersøgt, Børde og Stole kastede om hverandre, Sengen gennemsøgte; man ser efter i alle Nøgle- og Muffuller, men Skæerne ere og blive borte. Hvor kan der være blevet af dem? Ingen havde været i Huset, Katten kunde ikke have slugt

dem, Vinden kunde ikke have blæst dem ud gennem Vinduet. De søge paany; alle Kroge blive undersøgte; der seies fra Øverst til Nederst, da — kommer Fætteren. I otte Dage havde de holdt paa at forberede sig til at modtage ham, og nu finder han Huset i den skjønneste Orden; dog maa han tage tillafte med at drikke sin The uden at bruge Sølvskæ. Moder Kinnard havde ikke Tid til at tale med ham. Han hørte kun Klage og Bebreidelse og var glad ved at kunne forlade det fortryllede Hus, hvor Sølvstøi sporløst forsvandt. Han gik, men Skæerne kom ikke tilbage. Hele Husstellet blev forstyrret. Hvad Moder Kinnard sjelden eller aldrig havde gjort, gjorde hun nu, hun besøgte nemlig sine Naboer for at klage sin Nød for dem.

Nu gaar Historien fra Mund til Mund. Men de kloge Naboer vare ikke saa enfoldige som Moder Kinnard. Ei, Ei, sagde de, hvem Anden skulde have taget Skæerne end Lizzie, hun har taget dem; det tror nu ogsaa Moder Kinnard. Hun tog Pigen for sig og beskylde hende for at have stjaalet Skæerne. Lizzie blev som lynslagen, en Taarestrøm randt nedad hendes Kinder; hun havde aldeles ikke tænkt paa, at man kunde have hende mistænkt derved. Hun græd og bad og forfikkede høit og dyrt sin Ustyldighed, men forgjeves; hun havde haft Skæerne sidst i sine Hænder, og hun maatte vide, hvor de vare. Da gik den arme Pige til Præsten for at klage sin Nød for ham og udbede sig hans Hjælp. Det var i hin Egn endnu ikke Skik strax at gaa til Dommeren ved saadanne Anledninger; man pleiede at

søge Hjælp hos Præsten. Han hørte hende deltagende, trostede hende og lovede i Forening med to af Menighedens Ældste at undersøge Sagen grundig. Ogsaa Moder Kinnard var tilfreds dermed; men hun maatte dog altid tænke, at hun havde Ret.

Dagen kom. Til Overflod blev Suset endnu engang gjenemført i hver Krog og hvert Hjørne; men til ingen Nytte; nu er Moder Kinnard vis i sin Sag. Hvor glad var hun ikke, at hun ikke havde ladet sin Søn faa en Lyv til Gustru. Ved Middagstid kom Præsten med sine Naadgivere for at faa en Ende paa Sagen. Lizzie forsikrede under Taarer med faa Ord sin Ufkyldighed; Moderen derimod var rig paa Ord og tvivlede ikke et Dieblil paa, at jo Lizzie var Lyven. Da bankede det paa Døren, og Maccarthy stak sit Hoved ind. Ud med Eder! Kreg Susmoderen ham imøde, her har Ingen Noget at gjøre, som ikke ved Noget om mine Solvskeer. Imidlertid traadte han dog ind og siger, at han har hørt, hvilken Ulykke der har truffet hende; det havde ofte lykkets ham at opdage det Skjalte, maaste kunde han ogsaa opdage Lyven.

Da lovede Moderen ham en Skilling og varm Suppe, hvis det lyf-

tedes ham at finde igjen de kostbare Skeer. "Intet er lettere end det", sagde Maccarthy, og se, han griber efter — Bibelen; der ligge de tabte Skeer vel bevarede. Han fortalte, at han havde lagt dem der, for at de snart skulde blive fundne.

Dybt beffjæmmet stod Moder Kinnard ligeoverfor Lizzie. For nogle Skeers Skyld havde hun ikke alene frænklet hende, men ogsaa glemt Guds Ord. Hendes egen Skyld var nu aabenbar. En Stund stode alle tause. Lizzie brod først Tausheden. Moder, sagde hun, tilgiv at jeg har fortorneret Eder og ved min Skjodesløshed bragt Eder i Forlegenhed; jeg vil tjene med større Trofasthed herester og søge at glemme Alt. Zohn stod med Taarer i Øinene; han gledede sig over den tro Tjenestepige; hun havde aldrig før haft hende saa nær som nu. Nu kunde Moder Kinnard ikke længer holde sig; hun greb Lizzie i Haanden og trykede hende til sit Bryst. "Lizzie", sagde hun, "jeg har handlet meget taabelig, men jeg vil gjøre det godt igjen; jeg buder Dig idag velkommen som min Datter. Her Zohn, tag hendes Haand, Gud velsigne Eder!" "Gud velsigne Eder", sagde ogsaa de Andre og gik glade hjem. Den, som frygter Gud og ærer Fæder og Moder, skal det gaa vel.

Blandinger — Nyt og Gammelt.

Gorilla-Uber i Amerika. En gammel Seeger i Crayson, Kalfornien, fortæller, at han paa en Jagttur inde mellem Bjergene, 20 Mile i Syd for Crayson har truffet paa et Slags store Uber. Da han en Aften

kom tilbage til det Sted, hvor han havde slaaet Leir, fandt han de forfuldede Brande liggende spredte rundt omkring, hvorfor han den næste Dag lagde sig paa Lur i Krattet og holdt skarpt Udkig med Stedet. Efter omtrent 2 Timers Forløb saa han, at der ved Siden af Ilden stod et Dyr, der lignede et Menneſke; det var fulde 5 Fod høit, forholdsvis bredt over Skuldrene, og havde lange Arme, men korte Ben; Hovedet var lidet og syntes at sidde lige paa Skuldrene uden Tegn til Hals. Den hele Stabning var bedækket med mørkebrune Haar, som paa Hovedet stode ret op. Dyret buffede sig og greb en Brand; denne svingede det saalænge omkring, indtil den sluffedes, og gjentog samme Experiment med de øvrige Brande, idet det ledsagede sine Anstrengelser med en pibende Lyd. Nu forlod den Stedet, men traf strax derefter en af sine Lige, rimeligvis sin Mage, og Begge passerede forbi Tageren i en Afstand af 20 Alen. Flere Personer skulle have seet Sporene af disse "Skovmenneſker."

Paa en D i den mexikanske Bugt er George Hatch, forhen Mayor i Cincinnati, den eneste hvide Mand. Ved Hjælp af en hel Koloni Farvede driver han sin storartede Eendom. Den indeholder 14,000 Acres Land, har herlige Skove af Eg og Gran og i Midten en Indſø, der er rig paa Fiſk. Der findes fuldt op af Vildt i Skovene, og ved Stranden fanges udmærkede Østers. Cieren dyrker her betydelige Apelsinplantager og opdrætter kostbare Heste, der sælges til New York og New Orleans. Besiddelsen ligger 7 Mile fra Floridas nærmeste Kyst, og For-

bindelsen med Faſtlandet underholdes ved Hjælp af en liden Dampbaad.

Fra Gardangerfjorden gaar under Navn af Fizefundet en lang smal Arm ind mellem Fjeldene mod Vest i Viktors Præstegjæld. Omgivelserne ere bratte og vilde. Om Vinteren raser jævnlig Sne og Tøfler ned over de steile Fjeldsider, og i Fraſtand høres Lyden heraf som en fjern Torden. Dette kan nu ikke være saa farligt paa denne Tid af Aaret, efterſom Folk da kun sjelden ferdes i disse uveifomme Egne. Om Foraaret og Sommeren derimod er Faren større; da ramle Klippeſtykker, Stene og Jord ned ad Fjeldsiderne, og da Folk paa denne Tid arbeide i Skoven og paa Markſlaatterne lige under de steile Styrtinger, ſkulde man tro, at hine voldsomme Katastrofer krævede sine Offere. Det gaar dog over Forventning heibdigt. Dienſtylrig ſer man her Herrens ſkjærmende Haand, og de Folk, der bo ved Guden af Sundet mellem himmelhøie Fjelde, synes ogsaa at beſidde en beundringsværdig Nærſøerſelſe og Smidighed til at undvige en truende Fare. Som Beviſ herpaa kan anføres følgende virkelige Begivenhed, der tildrog ſig for nogle Somre ſiden.

En Mand, der vendte tilbage fra en liden Reife, var ind gjennem Sundet. Da han er kommen omtrent halvvejs, ligger han et Dieblik ſtille for at tale med ſin Nabo, ſom arbejder tæt ved Søen. Pludſelig høres et Brag oppe i Fjeldet — det er et Jordſfred. Manden i Baaden tager til at ro af alle Kræfter for at komme fra Land; men før Baaden kan ſkyde Fart, over-

øses han med en Regn af Sord og mindre Stene. En surrende Lyd bringer ham til at se op, og han ser — en vældig Sten, der stævner lige mod hans Hoved; komme bort kan han ikke, og uden at betænke sig to Gange kaster han sig i et Nu overbord. Manden er ikke svømmedygtig, han og Stenen gjøre Selvfab ned i Dybet, hvorlangt vidste han ikke. Endelig bærer det opover igjen, og det med saadan Fart, at han hæver sig over Vandspeilet lige til Væltstedet, faar Tag i Bragstumper af Vaaden og er reddet. Vaaden var, som man nok kan skjønne, isde medfaren. Løften, hvorpaa Manden havde siddet, var knust, og Stenen havde gjennem Vaaden, som var kløvet og bruffen tvers over, banet sig Wei ned i Dybet. — Om Manden, da han mærkede Stenens Nærhed, var bleven siddende paa sin Løfte, hvad saa? —

Raboen, som fra Land havde været Vidne til dette Optrin, bragte sig i Sikkerhed ved at læne sig op til en fremoverhældende Klippevæg og anfaa hin for stedse udsættet af de Levendes Tal, da han, medens Katastrofen stod paa, ikke kunde iagttage Enkelthederne. Endelig ser han ham flydende paa Vandet, stiger i sin Vaad, der slap med en knust Agterende, og kommer den Ulykkelige til Hjælp.

Den berømte Karl Ritter, Grundlæggeren af den nyere geografiske Videnskab, afgiver etsteds i sine Verker følgende Erklæring: "Videnskabernes prægtige Bygning, som Mennesket tilegner sig som sit Verk, — og selv dens høieste Trin, Filosofien — er ingenlunde dets egen Skabning, som det nok ofte i stolt Ind-

bildning formaster sig til at mene. Det er jo blot Afsløringen af Mesterens Verker, af den uendelige i ham skjulte Sandhedsskat, som det forundes Skabningen ved en særegen Naade fra oven at beskue og ved det den meddelte guddommelige Lys at begribe — dog kun stykkevis i jordisk Tilhjælpelse. Enhver Gren af Vidensskaben vilde altsaa først da blive en grønnende, en ægte, naar den, fri for blot menneskelige Paasund, udsprang fra den almindelige, dybeste Rod, og først derved blev til en stedsevarende Lovsang for Gud. Tusinde Grene vilde spire frem af dette Livets, Uendelighedens, Aerkjendelsens Træ, naar Mandens Dine kun vare opladte, og Forskningens Iver blev opflammet ved Længselen mod oven. Verden er overalt opfyldt af sin Skabers Herlighed. Hvor Kundskab og Viden ikke strækker til, der aabner Aabenbaringen Portene for Ghyet ind i Tid og Evighed."

Til Panama er der for en Tid siden udsendt en ny Expedition fra de Forenede Stater for atter at anstille Undersøgelser, om man ikke skulde kunne finde en bekvem Rute for den længe paatænkte Kanal mellem det Stille Hav og Atlanterhavet. Den nye Expedition staar ligesom den forrige under Kommando af Commodore Selfridge. To Dampskibe ere sendte til det Stille Hav, et tredie bliver paa Sidsiden.

Madame de Staël, den berømte franske Forfatterinde, som levede i Begyndelsen af vort Aarhundrede, var en af Verdens mest begavede Kvinder. Hun forstod at tale meget klogt og smukt om alle Ting, om

Politik, Moral, om Kunst og Videnskab, og var i det Hele taget en ualmindelig stærk Mand. Men da denne Kvinde i sit 50de Aar (1817) saa paa sit Dødsleie, sagde hun til sin Læge:

“Med mig, og jeg vil give Dem hele min Formue; thi jeg gruer for Døden!”

Det første Stensalkleie er opdaget ved Landsbyen Sperrenberg i Preussen. Man har boret til en Dybde af 5500 Fod, dybere end nogenstunde ellers og dybere, end nogen Grube i et Bjergværk gaar, men alligevel har Boret endnu ikke naaet igjennem Saltlaget.

Thebuskens Hjem. Endstjont China producerer den største Mængde The, saa synes denne Plante dog ikke at have sit egentlige Hjem der, men snarere i de hyppige, lave Skovstrækninger i Assam, et Bjergland i Indien, der er en af Verdens skønneste, men ogsaa mest ubekjendte Egne. Assam danner en lang Dal, der indesluttet af de østlige Udsøbere fra Himalayas Bjergkjæde og nogle parallelt med dem løbende Hvider, der strække sig mod Vest til Brahmaputrafloden, mod Nord til Staden Dacca. Floden udbreder sig i utallige Forgreninger over hele Landet, forandrer ofte sit Leie og træder milevidt over sine Bredder, hvorved Landet rigtignok bliver overordentlig frugtbar, men ogsaa paa visse Læder af Aaret den ufundeste Del af hele Indien, og dette er

atter Grunden til, at Assam er saa tyndt befolket — neppe 30 Beboere paa Kvadratmilien —; desuden er Befolkningen svækket ved en overdreven Nydelse af Opium. Fordum var Assam-Dalen vel forsynet med Veie, Kanaler og Vandbeholdere — nu ligge alle disse Verker øde og overgroede med ugjennemtrængelige Buske og Slyngeplanter.

I den nyeste Tid ere disse Egne blevne berejste af Major Lees, der med Hensyn til Thebusken anfører følgende simple Fakta: “Thekræet voger vilst i Assams Urskove, medens jeg derimod aldrig har hørt Tale om vildtvogende The i China. Den indenlandske Assam-Theplante opnaar et Træs Størrelse, medens den chinesiske Plante kun er en Busk. Den chinesiske Theplante, hvoraf der gives mange Aarter, forbedres i høi Grad, naar den plantes under gunstige Forholde i Assam; den voger hurtigere, faar et større Omfang, giver et rigeligere Udbytte, og Bladenes Bæv bliver finere.” Paa disse Fakta søger han at begrunde sin Paastand, at Assam er Theplantens egentlige Hjem.

Desværre er denne Rigdom paa et saare værdifuldt Produkt uden stor Interesse for den øvrige Verden, da den eneste Wei, ad hvilken man for Diebslisset kan trænge ind i Assam-Dalen, er opad Brahmaputrafloden, og denne er omtrent useilbar.

Indhold: Den lykkelige Middag. (Efter det Engelske) — Nils Bibe Stokflet. Et Livsbillede fra den norske Kirke. (Fortsættelse.) — Reiseeventyr fra Moskitothysten. (Af en nordamerikansk Maler.) III. — De stjaalne Steer. — Blandinger — Nyt og Gammielt.